

PROTOKÓŁ NR V/XX/16 z XX SESJI SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO V KADENCJI

(21.03.2016 r. – Sala Sejmu Śląskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
w Katowicach, ul. Ligonía 46)

1. Otwarcie sesji – godz. 11¹⁵ – radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku.

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – spośród 45 radnych Sejmiku Województwa Śląskiego w dzisiejszej sesji, zwołanej na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa, uczestniczy zgodnie z listą obecności 38 radnych. Stwierdzam tym samym prawomocność obrad i otwieram XX sesję Sejmiku Województwa Śląskiego V kadencji ! Na dzisiejszej sesji pragniemy dokonać podsumowania obchodów *Roku Pamięci Ofiar Tragedii Górnośląskiej 1945*, w związku z tym chciałbym serdecznie powitać naszych gości: Jego Ekscelencję Księdza Biskupa Adriana Korczago, Zwierzchnika Diecezji Cieszyńskiej Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego. Serdecznie witam księdza Romana Chromego, Dyrektora Wydziału Duszpasterstwa Ogólnego Kurii Metropolitalnej w Katowicach, jako delegata Księdza Arcybiskupa. Witam również Pana Andrzeja Sznajdera, Dyrektora Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach, a także Pana Gabriela Tobora, Burmistrza Miasta Radzionków. Swoją obecnością zaszczytili nas również parlamentarzyści: Pani Poseł Barbara Dziuk, Pan Poseł Piotr Pyzik, Pan Senator Arkadiusz Grabowski. Witam Zarząd Województwa Śląskiego na czele z Panem Marszałkiem Wojciechem Saługą, witam Panią Skarbnik Elżbietę Stolorz-Krzysz, witam Panią Anetę Moczowską, Sekretarza Województwa. Witam dyrektorów wydziałów Urzędu Marszałkowskiego oraz jednostek organizacyjnych Województwa, witam przedstawicieli mediów ! No i oczywiście najserdeczniej witam Państwa Radnych zebranych na sali Sejmiku ! Przejdźmy zatem do punktu 2...

2. Podsumowanie obchodów *Roku Pamięci Ofiar Tragedii Górnośląskiej 1945*:

- **radny Henryk Mercik, Członek Zarządu Województwa Śląskiego** – *Rok Pamięci Ofiar Tragedii Górnośląskiej 1945* już za nami. Przypomnę tylko, że rok został ogłoszony *Rokiem Pamięci Ofiar...* uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego. Szanowni Państwo ! Trzeba tutaj powiedzieć parę słów o tych wydarzeniach, chociaż myślę, że po tym roku nasza świadomość, nasza wiedza jest o wiele, wiele większa. Rok '45 dla wielu mieszkańców Górnego

Śląska nie był rokiem zakończenia wojny i wyzwolenia – stał się rokiem osobistej tragedii, tragedii wielu rodzin, stał się rokiem deportacji do ZSRR, ale także rokiem osadzenia wielu osób w obozach, które zostały zlokalizowane tutaj na Górnym Śląsku. Wielu tych deportacji i pobytu w tych obozach nie przeżyło. Przez wiele lat nie mówiono o tym w ogóle, albo mówiono cicho i zdawkowo, przez wiele lat pamięć o tych wydarzeniach była przechowywana w ludzkich sercach i wydawało się, że odzyskana wolność doprowadzi bardzo szybko do możliwości mówienia o tym bardzo głośno, do możliwości dyskusowania o tych wydarzeniach i przede wszystkim upamiętnienia ich ofiar. Tak się jednak długo nie działo ! Widocznie musieliśmy do tego w jakiś sposób dojrzeć. Szanowni Państwo ! Ten *Rok Pamięci Ofiar Tragedii Górnośląskiej* był bardzo potrzebny dla nas, dla mieszkańców województwa i dla wszystkich tych, których rodziny ucierpiały w czasie tych wydarzeń. Z tego miejsca chciałbym serdecznie podziękować tym wszystkim, którzy włączyli się w te obchody, a było ich bardzo wielu. Pozwolicie Państwo, że rozpocznę od przypomnienia wydarzeń, które zostały zorganizowane przez instytucje samorządu wojewódzkiego i tutaj szczególnie podkreślam rolę Śląskiego Centrum Wolności i Solidarności, które to Centrum zorganizowało konferencje naukowe, m.in. konferencję *Deportacje do ZSRR z ziem polskich 1944-45 – perspektywa porównawcza*. To Centrum również zorganizowało konferencję popularnonaukową w kinoteatrze *Rialto: Górny Śląsk 1945. Pamięć i historia* wraz z pokazem filmu *Szychta niewolników*. Przygotowało również we współpracy z katowickim oddziałem IPN oraz muzeum w Gliwicach międzynarodową konferencję naukową *Pod czerwoną gwiazdą. Aspekty sowieckiej obecności w Europie środkowo-wschodniej w '45 roku*. Również w te obchody włączyła się Filharmonia Śląska – rozpoczęcie tych obchodów miało miejsce 24 stycznia 2015 roku koncertem *Ofiarom Tragedii Górnośląskiej pro memoria*. Konferencje to nie wszystko, zapewne Państwo wiedzą, że pozostał trwały ślad tych wydarzeń w postaci publikacji. Jedną macie Państwo przed sobą: *Deportacje do Związku Sowieckiego z ziem polskich w latach 1944-45. Perspektywa porównawcza*. To jest dzieło wspólne IPN i Śląskiego Centrum Wolności i Solidarności. Druga to jest relacje deportowanych z Górnego Śląska do Związku Sowieckiego w 1945 roku *Wywieziono nas bydlęcymi wagonami*, ale także ukazanie się tematycznych wydań półrocznika *Czasopismo* oraz naszego kwartalnika *Fabryka Silesia*. Chciałbym też przypomnieć, że popularyzacja wiedzy o tych wydarzeniach nie byłaby możliwa bez wydania specjalnych wkładek do *Gościa Niedzielnego* i *Dziennika Zachodniego*. Można powiedzieć, że historycy IPN współpracujący z Śląskim Centrum Wolności i Solidarności przeprowadzili około stu wykładów, paneli dyskusyjnych w trakcie których omawiali kwestię *Tragedii Górnośląskiej*. Nie byłoby owoców tego roku bez, myślę świetnej współpracy – i to chyba jest najważniejsza część mojego wystąpienia – przede wszystkim z kościołami, z Kościołem Rzymskokatolickim, z Kościołem Ewangelicko-

Augsburskim i tutaj przypomnę, że tak jak Górny Śląsk tamtego czasu, roku '45, był wielokulturowy, wielowyznaniowy, tak też ofiary tej *Tragedii Górnośląskiej* były w przeważającej części właśnie tych dwóch wyznań, katolicy i ewangelicy, mniej więcej w takich proporcjach procentowych jak to wyglądało wtedy jeśli chodzi o mieszkańców. Tutaj szczególne podziękowania dla Księdza Arcybiskupa Wiktora Skworca i dla księdza Biskupa Mariana Niemca, ale także trudno tu nie wspomnieć o śp. Biskupie Diecezji Katowickiej Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego, Tadeuszu Szurmanie, który w tych sprawach miał, uważam, wielkie zasługi i zasługuje to na naszą pamięć. Kościoły oba włączyły się w bardzo wiele wydarzeń upamiętniających *Tragedię Górnośląską* i możemy teraz obserwować tego owoce. Ale to nie wszystko, bo bardzo aktywnie włączyły się w te obchody samorządy i tutaj szczególne podziękowania dla tych, którzy motywowani ogłoszeniem tego *Roku Pamięci Ofiar...* podjęli działania, które mają trwały ślad w naszej przestrzeni, które będą ważne dla kolejnych pokoleń – i tutaj szczególne podziękowania dla Radzionkowa, dla Pana Burmistrza Gabriela Tobora. Jak wiemy zostało tam otwarte muzeum – Centrum Dokumentacji Deportacji Górnoślązaków, miejsce szczególnie ważne w sensie edukacji, przypominania pamięci. Powstał także pomnik w Bytomiu-Miechowicach – tutaj podziękowania dla samorządu miasta Bytom i Pana Prezydenta Damiana Bartyli. Powstał obelisk w Świętochłowicach, w sąsiedztwie dawnej hali targowej, związany bezpośrednio z *pędzeniem ludzi* – tak można powiedzieć – do obozu koncentracyjnego w pobliskiej Zgodzie – tutaj szczególne podziękowania dla samorządu Świętochłowic i Pana Prezydenta Dawida Kostempskiego. Nie sposób wymienić wszystkich, dlatego, że w te obchody włączały się również samorządy Katowic, Mysłowic, Gliwic, włączyło się również Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach i podziękowania dla obecnej tutaj Pani Dyrektorki Haliny Biedy. Szanowni Państwo ! Myślę, że ten rok dla wielu mieszkańców naszego województwa był w jakimś sensie przełomowym, dlatego, że nie tylko zaczęliśmy mówić o tym głośno, ale przywróciliśmy pamięć o ofiarach tej tragedii w bardzo szerokim sensie, przywróciliśmy pamięć o tamtych wydarzeniach i to zasługa nas wszystkich i tych, którzy z nami celem uczczenia ofiar *Tragedii Górnośląskiej* współpracowali. Z tego miejsca chciałbym jeszcze raz serdecznie podziękować tym, którzy włożyli bardzo wiele pracy i wysiłku aby pamięć tamtych czasów i pamięć ofiar przywrócić i abyśmy mogli wreszcie po latach mówić o tym głośno i abyśmy tą pamięć mogli przekazać następnym pokoleniom. Na koniec jeszcze jedno zdanie. Szanowni Państwo Radni ! Otrzymałście drugą publikację, którą już prezentowałem przed chwilą, kilka miesięcy temu otrzymałście *Dzienniki księdza Franza Pawlara*, autentyczne świadectwo spisane przez księdza z Pławniowic, świadectwo tamtego czasu spisane przez obserwatora, świadka tamtych wydarzeń, księdza katolickiego. Myślę, że wszyscy ci, którzy przeczytali tą publikację mogą teraz inaczej na to

wszystko spojrzeć i zachęcam wszystkich do promowania tych publikacji, które w związku z obchodami *Roku Pamięci Ofiar Tragedii Górnośląskiej* zostały przygotowane. Dziękuję bardzo jeszcze raz !

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – czy ktoś z zaproszonych gości, bądź Państwa Radnych chciałby zabrać głos ? ... Nie widzę ! A zatem jeśli Państwo pozwolą naszym gościom wręczymy wraz z Panem Marszałkiem pisemne podziękowania ze skromnym upominkiem w postaci publikacji... [...] ...Jeszcze raz dziękuję naszym gościom za współpracę przy uczczeniu tej tak ważnej dla województwa śląskiego rocznicy.

3. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad:

Porządek obrad:

1. Otwarcie sesji Sejmiku.
2. Podsumowanie obchodów *Roku Pamięci Ofiar Tragedii Górnośląskiej 1945*.
3. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad.
4. Przyjęcie protokołów z XVII, XVIII i XIX sesji Sejmiku.
5. Podjęcie uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2016-2025 (**druk V/332**).
6. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2016 rok (**druk V/333**).
7. Podjęcie uchwały w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego na wydatki majątkowe Województwa Śląskiego w roku budżetowym 2016 (**druk V/334**).
8. Podjęcie uchwały w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego na wydatki majątkowe Województwa Śląskiego w roku budżetowym 2016 (**druk V/335**).
9. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Miastu Zabrze i Miastu Gliwice (**druk V/324**).
10. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla gmin Województwa Śląskiego na dofinansowanie zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych dla ochotniczych straży pożarnych w Województwie Śląskim (**druk V/331**).
11. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2016 rok (**druk V/336**).
12. Podjęcie uchwały w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Statutu Katowickiego Centrum Onkologii (**druk V/325**).

13. Podjęcie uchwały w sprawie uchylenia uchwały Nr IV/49/5/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2014 roku w sprawie podania do publicznej wiadomości informacji o zamiarze i przyczynach połączenia Muzeum Śląskiego w Katowicach i Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu (**druk V/329**).
14. Podjęcie uchwały w sprawie pozbawienia kategorii drogi wojewódzkiej odcinka drogi wojewódzkiej na terenie gminy Milówka (**druk V/327**).
15. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia odpowiedzi na petycję z dnia 17 listopada 2015 roku mieszkańców Gliwic, Pyskowic i okolicznych gmin (**druk V/328**).
16. Podjęcie uchwały w sprawie wyznaczenia aglomeracji Janów (**druk V/326**).
17. Podjęcie uchwały w sprawie wyboru Wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa Śląskiego (**druk V/269**).
18. Podjęcie uchwały w sprawie oświadczenia dotyczącego poparcia Apelu Marszałków Województw Polski Zachodniej w sprawie modernizacji Odrzańskiej Drogi Wodnej (**druk V/337**).
19. Sprawozdanie z realizacji programu rocznej działalności Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie za 2015 rok.
20. Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie pomiędzy sesjami.
21. Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych.
22. Zamknięcie sesji Sejmiku.

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – Zarząd Województwa przesłał dodatkowy projekt uchwały w sprawie zmian budżetu Województwa Śląskiego na 2016 rok – Państwo mają przed sobą druk V/339. Byliśmy, może trochę skromną reprezentacją, w Instytucie Onkologii w Gliwicach i tam powstała idea żeby Sejmik Województwa Śląskiego wydał swoje oświadczenie w sprawie tak ważnej dla regionu, a zatem pozwolę sobie również wprowadzić do Państwa Radnych decyzji projekt apelu, który Państwo otrzymaliście na druku V/338. Po ewentualnym zaakceptowaniu tych propozycji zostaną one umieszczone w porządku jako nowe punkty: 8 i 5. Ponadto, zostały Państwu przesłane *Raport z wykonania w 2015 roku Programu przeciwdziałania narkomanii* oraz *Informacja z realizacji Programu pod nazwą: Śląskie dla rodziny – Karta Dużej Rodziny w 2015 roku*. Po przegłosowaniu proponuję umieścić je w porządku obrad przed sprawozdaniem z działalności Zarządu. Czy są inne propozycje zmian porządku obrad ?

- **radny Jan Kawulok** – w imieniu klubu radnych PiS zgłaszam dodatkowy projekt – on też dotyczy onkologii gliwickiej – w sprawie przyjęcia apelu popierającego utworzenie Śląskiego Centrum Onkologii w Gliwicach. Radni

dostali naszą propozycję – ponieważ, no niestety zespół był zapowiadany 10., on współpracował, Pan Przewodniczący i ja, ale ponieważ ani jeden wyraz nie został uwzględniony z naszego stanowiska tak więc zgłaszam to, że tak powiem, jako oddzielny projekt, który myślę, że będzie bardzo pomocny onkologii gliwickiej w celu uzyskania samodzielności.

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – Panie Przewodniczący ! Muszę przyznać, że z wielkim smutkiem słyszę to co Pan przed chwilą zgłosił. Rzadko staram się w tym miejscu wykazywać jakieś emocje, bo nie od emocji tutaj jestem, ale od sprawnego prowadzenia obrad – ale jestem zdziwiony ! Po pierwsze tym, że jak Pan dobrze pamięta, zgłosił Pan chęć pracy w takim zespole, ale żadnej daty nie wyznaczaliśmy. Ja odesłałem Panu maila, że bardzo dziękuję za taką postawę. Żeby był punkt wyjścia pozwoliłem sobie do wszystkich przewodniczących klubów wysłać projekt do dyskusji, nie traktując go, broń Boże, jako coś musi zostać przyjęte w takim kształcie, tylko tak jak mówię, punkt wyjścia do dyskusji. W piątek otrzymałem Pańskie stanowisko, które muszę przyznać, że jeśli chodzi o ducha, to bardzo niewiele różni się od tego co pozwoliłem sobie do Państwa przesłać. Myślałem, że porozmawiamy dzisiaj na konwencie i ustalimy dalszy tryb procedowania. Pan Przewodniczący nie był na konwencie, ani nie zadzwonił, że nie będzie, ani nic, no więc uznaliśmy, że trochę trudno jest nam dyskutować z samym papierem. Gdyby Pan Przewodniczący był na konwencie to zapewne wszystkie te kwestie, które Pan poruszył, tym bardziej że one naprawdę nie różnią się od tego co wszyscy myślimy i w tym momencie zgłaszanie dwóch konkurencyjnych stanowisk wydaje mi się być dla spraw śląskiej onkologii nieszczególnie przydatne. Ale w tym momencie, żeby móc zająć wspólne stanowisko – przypominam, że potrafiliśmy przyjąć wspólne stanowisko mimo wielu różnic w sprawach np. górnictwa – *ucieraliśmy* to stanowisko długo, ale ono było wspólne, zupełnie inna była jego waga. Jeżeli w tym momencie mogę prosić Pana Przewodniczącego o wycofanie tego projektu, a jednocześnie zaproponować żebyśmy ogłosili półgodzinną przerwę i z tych dwóch projektów zrobili jeden, tak żebyśmy go mogli przyjąć, mam nadzieję że nawet przez aklamację, to byłaby sytuacja idealna. I tak jak mówię, nie było żadnej naszej intencji przeforsowywanie jednego słusznego stanowiska, natomiast nie mieliśmy z kim na ten temat rozmawiać. Ja rozdałem jedno i drugie, siedzieliśmy, zrobiliśmy korektę w tym stanowisku, które rozesłałem wcześniej, a teraz proponuję Panu Przewodniczącemu że byśmy, tak jak mówiłem, ogłosili półgodzinną przerwę, myślę, że tyle wystarczy i stworzyli wspólne stanowisko, bo dwa stanowiska, konkurencyjne, śląskiej onkologii nie służą. Czy Pan Przewodniczący jest skłonny przyjąć tego typu ...[głos z sali, poza nagraniem]... Ja myślę, że jakaś kompilacja, one się naprawdę nie różnią. Myślę, że zrobimy taki zespół redakcyjny międzyklubowy, może po dwie osoby z każdego klubu, żeby można było te

prace ... one się naprawdę nie różnią – ja jako filolog usiadłem sobie do tego i zrobiłem taką analizę porównawczą, duch jest identyczny Panie Przewodniczący, to jest tylko kwestia niektórych mocniejszych lub słabszych argumentów. Poza tym, wie Pan, wyszedłem jeszcze z jednego założenia – to taka dygresja – usłyszałem bardzo dobre zdanie w sobotę na jednym ze spotkań, że *nie ma takiego tekstu, który po skróceniu nie zyskiwałby na wartości*. Ten tekst, który przyjęliśmy jest trochę krótszy żeby był mocniejszy, ale nie będę się tutaj, broń Boże, z nikim spierał co do *lepszości* jednego, czy drugiego tekstu ... Rozumiem zatem, że możemy uznać wniosek Pana Przewodniczącego za wycofany ... [głos z sali, poza nagraniem]... Ale trzeba najpierw ustalić porządek, w związku z tym Panie Radny ... ja myślę Panie Radny, że dobrze by było żebyśmy temat śląskiej onkologii wprowadzili, a co do treści oświadczenia uchwała, jej podstawa merytoryczna, będzie taka sama, natomiast załącznik do uchwały, czyli to oświadczenie przedyskutujemy w odpowiednim momencie – na razie ustalamy porządek – więc na razie ustalmy porządek, że wprowadzamy uchwałę dotyczącą śląskiej onkologii – czy się będzie nazywało *oświadczenie*, czy *stanowisko* to już jest kwestia semantyki – a czyj tekst, czy wspólny, czy ten który przyjął konwent. Na konwencie była godzina czasu na to żeby rozmawiać, więc myślę, że też to nie jest argument. Proszę o decyzję Panie Przewodniczący !...

- **radny Andrzej Gościński** – chciałem właśnie przypomnieć, że jesteśmy przy punkcie zmiany w porządku obrad – wpierw to załatwmy, a później dyskutujemy konkretne projekty uchwał. Przypominam także, iż Pan Przewodniczący w takiej sprawie dopuszcza jeden głos za i jeden głos przeciw. Rozumiem, że wystąpienie Pana Radnego Kawuloka było wystąpieniem *przeciw*, moje wystąpienie jest głosem *za* tym by uzupełnić porządek obrad o rozpatrzenie apelu, stanowiska, rezolucji – jakkolwiek nazwiemy – w sprawie śląskiej onkologii. I tego byśmy się trzymali ! Kiedy uzupełnimy porządek obrad o rozpatrzenie tego ważnego dla nas problemu, będziemy dyskutowali, to będzie właściwy czas by dyskutować o tekście, poprawkach i uzupełnieniach.

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – uprzejmie dziękuję za wsparcie. Czy mogę w tym momencie jeszcze raz zaapelować do Przewodniczącego klubu PiS o wycofanie tegoż, albo po prostu uznajmy, że ta propozycja wyczerpuje nasze wspólne zdanie ... oświadczenie, stanowisko, nazwiemy to już w trakcie prac ... [głos z sali, poza nagraniem]... Z formalnego punktu widzenia byłoby najlepiej gdybyśmy ustalili porządek, a dopiero później przeszli do pracy merytorycznej i w związku z tym chciałbym ten temat zakończyć ... przepraszam, to ja prowadzę te obrady ... proszę Panie Przewodniczący !

- **radny Jan Kawulok** – ja tutaj zacznę od Pana Radnego Gościniaka. Ja powiedziałem to co miałem na myśli. Ja zgłosiłem jako oddzielny punkt stanowisko nasze, które jest inne niż stanowisko Pana Przewodniczącego i raczej mi proszę nie mówić co ja miałem na myśli – ja miałem na myśli to co powiedziałem ! Natomiast wracając tu do Pana Przewodniczącego i do kolegi, jak najbardziej jestem za tym żeby faktycznie, ponieważ nie udało się to zrobić do piątku, przez te dziesięć dni, zrobimy teraz pół godziny przerwy. Pan Przewodniczący deklaruje, że jest bardzo mało różnic, to tym bardziej wystarczy nam pół godziny – zrobimy przerwę. Ja nie ukrywam, że do tematu zgłoszonego przez Pana Przewodniczącego mam jedną olbrzymią uwagę prawną w tytule, bo chyba nie ma w polskim prawie pojęcia *niezależny instytut* i stąd nie chciałbym wycofywać swojego wniosku mimo olbrzymiej woli kompromisu. Więc stąd faktycznie jeżeli jest taka wola półgodzinnej przerwy, to jestem za tym jak najbardziej – usiądźmy, porozmawiajmy, zredagujmy ten punkt i wtedy ewentualnie wspólnie zgłosimy do porządku obrad, czy Pan to zgłosi. Ja najbardziej jestem za tym.

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – Panie Przewodniczący ! Co prawda łamię pewne reguły prowadzenia obrad, ale zrobię to dla śląskiej onkologii. Ogłaszam półgodzinną przerwę i zapraszam szefów, ewentualnie ze wsparciem, do siebie do gabinetu ... Kapituła w przerwie w Sali Dębowej. Jest za piętnaście dwunasta, spróbujmy do piętnaście po dwunastej się uporać z problemem...

[przerwa w obradach]

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** –...wznawiam obrady sesji ... A więc jeżeli nie ma innych wniosków do porządku obrad. Czy ja mogę w takim razie poprosić Pana Radnego Kawuloka, żeby wszystko zgadzało się formalnie, o wycofanie tego wniosku ?

- **radny Jan Kawulok** – ponieważ została przyjęta uchwała dokładnie w brzmieniu przeze mnie zaproponowanym, więc proszę żeby Pan Przewodniczący zgłosił ją jako swoją – ja wycofuję swoją !

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** –...a zatem zgłaszam po prostu uchwałę wypracowaną przez zespół jako naszą wspólną ... Nie ma innych oczekujących, a zatem przechodzimy do głosowania.

Głosowanie nad uzupełnieniem porządku obrad o projekt uchwały w sprawie zmian budżetu Województwa Śląskiego na 2016 rok (druk V/339):

za	32
przeciw	0
wstrzym.	1

Głosowanie nad uzupełnieniem porządku obrad o projekt uchwały w sprawie przyjęcia stanowiska popierającego utworzenie Śląskiego Centrum Onkologii w Gliwicach (V/338):

za	36
przeciw	0
wstrzym.	0

Głosowanie nad uzupełnieniem porządku obrad o *Raport z wykonania w 2015 roku Programu przeciwdziałania narkomanii w województwie śląskim na lata 2011-2016*:

za	36
przeciw	0
wstrzym.	0

Głosowanie nad uzupełnieniem porządku obrad o *Informację z realizacji Programu pod nazwą „Śląskie dla rodziny – Karta Dużej Rodziny” w 2015 roku*:

za	35
przeciw	1
wstrzym.	0

Przyjęty porządek obrad:

- 1. Otwarcie sesji Sejmiku.*
- 2. Podsumowanie obchodów Roku Pamięci Ofiar Tragedii Górnośląskiej 1945.*
- 3. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad.*
- 4. Przyjęcie protokołów z XVII, XVIII i XIX sesji Sejmiku.*
- 5. Przyjęcie uchwały w sprawie przyjęcia stanowiska popierającego utworzenie Śląskiego Centrum Onkologii w Gliwicach (**druk V/338**).*
- 6. Podjęcie uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2016-2025 (**druk V/332**).*

7. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2016 rok (**druk V/333**).
8. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu Województwa Śląskiego na 2016 rok (**druk V/339**).
9. Podjęcie uchwały w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego na wydatki majątkowe Województwa Śląskiego w roku budżetowym 2016 (**druk V/334**).
10. Podjęcie uchwały w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego na wydatki majątkowe Województwa Śląskiego w roku budżetowym 2016 (**druk V/335**).
11. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Miastu Zabrze i Miastu Gliwice (**druk V/324**).
12. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla gmin Województwa Śląskiego na dofinansowanie zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych dla ochotniczych straży pożarnych w Województwie Śląskim (**druk V/331**).
13. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2016 rok (**druk V/336**).
14. Podjęcie uchwały w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Statutu Katowickiego Centrum Onkologii (**druk V/325**).
15. Podjęcie uchwały w sprawie uchylenia uchwały Nr IV/49/5/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2014 roku w sprawie podania do publicznej wiadomości informacji o zamiarze i przyczynach połączenia Muzeum Śląskiego w Katowicach i Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu (**druk V/329**).
16. Podjęcie uchwały w sprawie pozbawienia kategorii drogi wojewódzkiej odcinka drogi wojewódzkiej na terenie gminy Milówka (**druk V/327**).
17. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia odpowiedzi na petycję z dnia 17 listopada 2015 roku mieszkańców Gliwic, Pyskowic i okolicznych gmin (**druk V/328**).
18. Podjęcie uchwały w sprawie wyznaczenia aglomeracji Janów (**druk V/326**).
19. Podjęcie uchwały w sprawie wyboru Wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa Śląskiego (**druk V/269**).
20. Podjęcie uchwały w sprawie oświadczenia dotyczącego poparcia Apelu Marszałków Województw Polski Zachodniej w sprawie modernizacji Odrzańskiej Drogi Wodnej (**druk V/337**).
21. Sprawozdanie z realizacji programu rocznej działalności Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie za 2015 rok.
22. Raport z wykonania w 2015 roku Programu przeciwdziałania narkomanii w województwie śląskim na lata 2011-2016.
23. Informacja z realizacji Programu pod nazwą „Śląskie dla rodziny – Karta Dużej Rodziny” w 2015 roku.

24. *Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie pomiędzy sesjami.*

25. *Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych.*

26. *Zamknięcie sesji Sejmiku.*

4. Przyjęcie protokołów z XVII, XVIII i XIX sesji Sejmiku:

Uwag nie zgłoszono.

Głosowanie nad przyjęciem protokołu z XVII sesji Sejmiku:

za	37
przeciw	0
wstrzym.	0

Głosowanie nad przyjęciem protokołu z XVIII sesji Sejmiku:

za	36
przeciw	0
wstrzym.	0

Głosowanie nad przyjęciem protokołu z XIX sesji Sejmiku:

za	36
przeciw	0
wstrzym.	1

5. Przyjęcie uchwały w sprawie przyjęcia stanowiska popierającego utworzenie Śląskiego Centrum Onkologii w Gliwicach (druk V/338):

- **Pani Posel Barbara Dziuk** – jest mi bardzo miło tu przemawiać i czuć śląski klimat, tym bardziej, że walczymy o samodzielność onkologii w Gliwicach. Chciałam wszystkim podziękować, że łączymy się przy temacie, który dotyczy każdego z nas, ponieważ nie żyjemy dla siebie, żyjemy dla innych – i każdemu radnemu, Panu Przewodniczącemu, Panu Marszałkowi, wszystkim klubom dziękuję. Narodził się klimat przy obecnym rządzie do rozmów, jest to temat trudny, sami Państwo wiecie że to już trwa bardzo długo, ale jeżeli nie

zaczniemy to nic z tego nie będzie. Myślę, że razem damy radę. Dziękuję jeszcze raz !

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję Pani Poseł ! To miło, że nas Pani wspiera. Tym to cenniejsze, że jeszcze do niedawna siedzieliśmy w jednych ławach.
- **radny Andrzej Gościniak** – wydawało się, że przyjmimy to przez aklamację, skoro jednak Szanowna Pani Poseł zechciała wypowiedzieć się, to ja w podobnym duchu chciałem serdecznie, jeszcze bardziej niż Pani Poseł, Panu Marszałkowi podziękować za wystąpienie z 14 stycznia br., które otrzymaliśmy wszyscy, w którym niezwykle stanowczo, w duchu za chwilę przyjmowanego stanowiska, zmobilizował posłów województwa śląskiego, a także nas byśmy dzisiaj tego niezwykle ważnego aktu dla mieszkańców województwa śląskiego dokonali, z nadzieją, że obecnie panujący nam miłościwie rząd zechce tą decyzję zrealizować.
- **radny Jan Kawulok** – ja również tutaj w tym duchu tej bardzo ważnej sprawy dla Śląska chciałbym zabrać głos, ponieważ 10 marca korzystając z zaproszenia Dyrektora Instytutu mieliśmy okazję być w Gliwicach – naprawdę, przyjęcie i przygotowanie materiałów świadczy o firmie. Bardzo kompetentne przedstawienie danych i to umożliwiło analizę tego trudnego tematu, stąd absolutnie nic złego się nie stało żeśmy troszeczkę podyskutowali na ten temat, ponieważ temu nie udało się załatwić przez cztery lata i dzisiaj jakiegokolwiek, że tak powiem, działanie *na hura* mogłoby się zakończyć niepowodzeniem. Przypomnijmy – i to jest w stanowisku zawarte – że w roku 2012 została podjęta uchwała o przekształceniu instytutu, w tym czasie były podejmowane pewne działania, które niestety zakończyły się negatywnie. Jak trudna jest sytuacja świadczy o tym fakt, że mieliśmy ministra ze Śląska i dwóch wiceministrów zdrowia i nie udało się tego tematu załatwić. I tutaj ja prosiłem żeby w tym stanowisku unikać takich słów jak *natychmiastowe*, itd., bo podział firmy, która ma około pięć tysięcy pracowników, kilkaset milionów budżetu, musi być zrobiony rozsądnie i to, że właśnie w tej chwili te działania są, to jest bardzo dobrze. Dokładna analiza tych materiałów – wszyscy, którzy tam byli dostali te czerwone teczki – i właśnie te żądania przekazania środków, ja powiem byłem przerażony, gdzie jest pismo z Warszawy do Gliwic, że w ciągu dwóch dni należy przelać 50 mln na wskazane konto – koniec kropka. Instytut grzecznie odpisuje, że podstawa prawna, itd. I przychodzi kolejne pismo, że należy przesłać do jutra, do godziny 9⁰⁰ te 50 mln zł, więc w tej trudnej sytuacji jesteśmy dzisiaj, gdzie te sprawy trzeba na spokojnie wyprowadzić i miejmy nadzieję, że właśnie tutaj stanowisko onkologii, stanowisko Beskidzkiej Izby Lekarskiej wyrażone w październiku, czyli do poprzedniego rządu – bo tu musimy pamiętać, że tak to się działo, że

sytuacja nie była mile w Warszawie widziana przez te cztery ostatnie lata, w tej chwili trzeba zrobić wszystko żeby ten klimat się zmienił. Było mi bardzo przykro jak wychodząc właśnie na to posiedzenie miałem takie bardzo przykre pod moim adresem uwagi, że myślano, że jestem bardziej odpowiedzialny. Proszę Państwa ! Ja faktycznie poświęciłem pięć dni na zapoznanie się z tymi materiałami, napisanie tego stanowiska, oczywiście jako uwagi do stanowiska Pana Przewodniczącego i jeżeli mi ktoś potem zarzuca że jestem niepoważny, to mi jest po prostu, tak po ludzku rzecz biorąc, głupio, bo byłbym niepoważny jakbym tego nie czytał. Więc bardzo proszę Panowie Radni, bo to akurat ze strony panów słyszałem tą opinię, naprawdę jeśli ktoś ma inne zdanie, więcej czasu poświęca temu tematowi, to spróbujcie to uszanować. Ja naprawdę nie robię tego przeciwko komuś, tylko rozmawiałem z izbami lekarskimi, ściągnąłem ich stanowisko, rozmawiałem jeszcze dodatkowo z Panem Dyrektorem Zajuszem w onkologii i naprawdę uważam, że na dzień dzisiejszy wspólne ... ale nie straszenie tylko współdziałanie spowodują, że ten temat będzie załatwiony. Czy on będzie załatwiony za kwartał, czy za pół roku, trudno powiedzieć. Kto zarządzał firmą to wie, że to są trudne działania, musi być podział majątku, budżetu, zobowiązań, ale miejmy nadzieję, że ten wątek będzie zrealizowany, a nasze stanowisko przyjęte, może być przez aklamację, jak najbardziej, to co powiedział Pan Przewodniczący, powinno być takim właśnie wyrazem, że w pełni to popieramy.

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – mam nadzieję, że to co się urodziło w bólach będzie dawało jednak dobre owoce. Formalnie nie możemy przyjąć tego stanowiska przez aklamację, aczkolwiek myślę, że tak należy to traktować. Nie ma już nikogo w liście mówców, a zatem przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	37
przeciw	0
wstrzym.	0

6. Podjęcie uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2016-2025 (druk V/332):

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – czy jest potrzebne wprowadzenie ? ... Nie widzę ! Proszę zatem o stanowisko Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ... opinia pozytywna ! Czy inne komisje zajmowały się

tym projektem ? ... Komisja Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia ... opinia pozytywna.

- **radny Jan Kawulok** – jest zwyczaj, że te dwa punkty omawiamy prawie, że wspólnie jeśli chodzi o budżet i WPF. W planie budżetu jest taka pozycja, która nas dziwi, ponieważ z jednej strony wiemy, że Zarząd podjął działania na temat wyceny akcji, czy udziałów w Rabce i na Komisji Zdrowia była informacja, że jednak ta ocena jest po to żeby to sprzedać, nie było to zdementowane, a z drugiej strony mamy dofinansowanie Rabki poprzez objęcie udziałów. Nie ukrywam że na Komisji Zdrowia budziło to zastrzeżenia właściwie wszystkich radnych czemu akurat ośrodek spoza naszego województwa jako jedyny dostaje pieniądze, czy nie ma bardziej pilnych potrzeb w tym zakresie ?
- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – tak jak Pan Radny powiedział jest to kwestia budżetowa, ale pewnie nic się nie stanie, jeżeli to pytanie padnie w tym momencie...
- **Wicemarszałek Aleksandra Skowronek** – tam rzeczywiście jest zabezpieczona kwota ponad 800 tys. zł i odpowiadając na pytanie Pana Radnego – mamy potrzeby i to ogromne – natomiast to była sytuacja awaryjna, ponieważ w sanatorium w Rabce trwa remont całego oddziału dziecięcego, w związku z tym dzieci nie przyjeżdżają na turnusy rehabilitacyjne i niestety powstała sytuacja, która uniemożliwia dalsze funkcjonowanie, a mianowicie brakowało już na wypłaty. Między innymi dlatego też podjęta decyzja o wycenie tej Rabki, przeprowadzeniu analizy oceny rynku, w którym znajduje się obecnie ta placówka, no i trzeba było wyciągnąć rękę pomocną i spłacić zobowiązania natychmiast wymagalne i dlatego to dofinansowanie. Myślę, że to jest już z ostatnie dofinansowanie do tej placówki, mam nadzieję, że ten problem się rozwiąże.
- **radny Andrzej Gościniak** – przepraszam, że w tak krótkim okresie czasu po raz drugi, chciałem jednak poruszyć ważną niezwykle kwestię, która w punktach dotyczących WPF i budżetu się mieści. Na ręce Pana Marszałka, Pani Skarbnik i Zarządu składam wyrazy uznania za sposób rozwiązania wolnych środków budżetowych. 31 mln na drogi, 10 mln na bliską, nie tylko mi, kulturę, to niezwykle satysfakcjonujące i rokujące dobrze na przyszłość decyzje. To chciałem mocno podkreślić. To nie oznacza wcale, że kultura większych potrzeb nie ma – gdyby się znalazły kolejne środki, Panie Marszałku, Pani Skarbnik, proszę nadal o tym pamiętać.
- **radna Halina Bieda** – ja tak naprawdę nie wiem w jakim trybie: ad vocem, sprostowania, prośby ... do Pana Przewodniczącego, bo mnie się zawsze

wydaje, że my zawsze jakby na dwóch różnych komisjach jesteśmy. Nie było takiej sytuacji żeśmy wszyscy stwierdzili, że przez to że jest dofinansowanie to jest sprzedaż tego. Tak, że ja mam taką prośbę żeby jednak albo bardziej notować co jest na komisji, bo tak jak ostatnio się spieraliśmy, z protokołu wyszło na moje, tak teraz część wypowiedzi Pana Radnego należałoby znowu prostować – więc ja mam taką prośbę żeby albo bardziej doprecyzowywać, albo jednak takich kolokwializmów nie używać.

- **radny Jan Kawulok** – Pani Przewodnicząca ! Ja oczywiście zgadzam się, że tu nie było żadnego głosowania. Najprościej jak Pani Wicemarszałek jeszcze raz powtórzy czy Rabka jest do sprzedaży i czy jest zwiększenie kapitału, bo jeżeli jedno i drugie jest, to wiele osób, które się zajmują zarządzaniem, budzi to zdziwienie – więc jeżeli Pani Wicemarszałek powie, że tak nie jest, to ja przepraszę Panią Przewodniczącą, a jeżeli ...[głos z sali, poza nagraniem]...

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** –...ale ja proszę o nie dyskutowanie z sali.

- **radny Jan Kawulok** –...więc ja mam pytanie do Pani Marszałek faktycznie czy, po pierwsze, jest zwiększenie kapitału Rabki, i po drugie, czy ta Rabka o zwiększonym kapitale jest do sprzedaży ?

- **Wicemarszałek Aleksandra Skowronek** – oczywiście, Panie Radny, jest podwyższenie kapitału – uzasadnienie przedstawiłam przy poprzednim wystąpieniu – jest sytuacja patowa, trzeba było podnieść kapitał, natomiast to, że jest w tej chwili wycena nie oznacza, że te 800 tys. pójdzie gdzieś sobie w powietrze, ono będzie wliczone w wycenę kapitału i całej spółki pod firmą, więc jeżeli Rabka pójdzie do sprzedaży, a problem mamy ogromny ponieważ spotkałam się z Marszałkiem Województwa, na terenie którego Rabka się mieści i nie chcą Rabki ! Nie chcą ! To jest kolejny problem dla kolejnego samorządu. Coś z tym problemem my również musimy zrobić, bo sam Pan Radny dobrze wie, że mamy problemy finansowe w różnych naszych strategicznych placówkach. Tak, że chcę Państwa uspokoić, że nawet podwyższenie kapitału o te 800 tys. zł nie spowoduje, że my jako Województwo Śląskie te 800 tys. stracimy, bo te 800 tys. będzie w wycenie.

Głosowanie nad uchwałą:

za	25
przeciw	1
wstrzym.	11

7. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2016 rok (druk V/333):

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – czy jest potrzebne wprowadzenie ? ... Nie widzę ! Stanowisko Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ... pozytywne !

- **radny Zbigniew Przedpelski** – na posiedzeniu Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów zadałem kilka konkretnych pytań i m.in. padło pytanie o wyjaśnienie co to jest za ćwierć miliona przewidziane na wykonanie audytu tras kolejowych w ramach działań Pełnomocnika Marszałka ds. polityki rowerowej. Nikt mi w szczególności nie potrafił odpowiedzieć, obiecano przesłanie wyjaśnień pisemnych, których do tej pory nie otrzymałem. Podobnie były tam wątpliwości jednej z pań radnych PO, które też miały być wyjaśnienia rozesłane. Ja takiej poczty nie otrzymałem do chwili obecnej, wobec powyższego, nie wiem jak Państwo, ja będę musiał głosować przeciw tej uchwale.

- **Pan Aleksander Kopia, Śląski Oficer Rowerowy** – jeżeli chodzi o audyt tras kolejowych pod kątem ich adaptacji dla potrzeb rowerzystów ... przygotowałem sobie taką ściągę żeby niczego nie pominąć i spróbuję Państwa przekonać, że to przeznaczenie pieniędzy na ten audyt ma sens. Rower powinien stać się integralnym elementem zrównoważonego systemu komunikacyjnego województwa śląskiego. Przemawiają za tym cechy roweru, czyli szybkość przemieszczania się w mieście na krótkich dystansach, gabaryty roweru i łatwość jego parkowania, dostępność, brak jakichkolwiek emisji szkodliwych oraz hałasu. W obliczu zakorkowanych codziennie miast województwa i systematycznie pojawiającego się smogu już tylko te cechy roweru powinny być wystarczającym argumentem na to ażeby rower promować jako ważny środek lokomocji w miastach. Oczywiście do tego można jeszcze dodać inne atuty jakie ma rower, czy dziedziny jakie są związane z rowerem, czyli turystyka, rekreacja, sport, aspekty socjalne, aspekty społeczne, czy zdrowotne. Już teraz zauważamy gwałtowny wzrost udziału rowerzystów w ruchu miejskim, niektóre statystyki mówią nawet o sześcioprocentowym udziale w ruchu miejskim. Mnie te dane wydają się troszkę zbyt optymistyczne, natomiast faktem jest, że w ankiecie przeprowadzonej wśród mieszkańców największych miast Polski, w tym również mieszkańców aglomeracji, ponad 80 % respondentów zadeklarowało chęć jazdy rowerem na co dzień warunkując to jednak rozbudową infrastruktury rowerowej. Z doświadczeń krajów zachodnich wiemy, że faktycznie dobrze rozbudowana sieć dróg rowerowych generuje ruch rowerzystów, natomiast wszelkie inne czynniki, w tym często u nas podnoszone kwestie związane ze złą pogodą, czy klimatem, nie grają tutaj

wielkiej roli. Pozwala to przypuszczać, że nawet przy założeniu, że respondenci ankiety, na którą się powołuję, nie stanowią aż 80 %, to jednak będzie to wciąż duża grupa użytkowników. Wiele więc przemawia za tym żeby na Śląsku stworzyć jednolitą sieć dróg rowerowych o wysokim standardzie i możliwość taką dają nam właśnie nieczynne trasy kolejowe. Te trasy możemy stosunkowo niskim kosztem zrewitalizować i dostosować do potrzeb ruchu rowerowego i w ten właśnie sposób mogłaby powstać unikatowa w skali Europy wojewódzka sieć tras rowerowych pełniąca zarówno funkcję komunikacyjną, jak i rekreacyjną, będącą elementem promocji województwa w kraju, ale także i w Europie. Z wstępnych analiz wynika, że na terenie województwa mamy ponad 300 km nieczynnych tras kolejowych, które w dużej części stanowią własność skarbu państwa, w mniejszej gmin i innych podmiotów – ponieważ jednak do tej pory nie powstała żadna koncepcja zagospodarowania tych tras, często *leżą one odłogiem*, a infrastruktura jak mosty czy wiadukty niszczyje i jest dewastowana. Jest to więc ostatni dzwonek aby wykorzystać to co przez dziesiątki lat było atutem naszego regionu, czyli te kolejowe trasy komunikacyjne i przemysłowe, rewitalizując je i przywracając mieszkańcom. Trasy rowerowe wykorzystujące dawne linie kolejowe cieszą się na całym świecie dużym zainteresowaniem rowerzystów, gdyż są one bezkolizyjne, nie posiadają stromych podjazdów i ich szerokość, nawet jeśli są wykonane na śladach linii wąskotorowych, pozwala na wygodny ruch rowerzystów w obydwu kierunkach. Doskonałym przykładem na wykorzystanie opuszczonej infrastruktury kolejowej jest Zagłębie Ruhry w Niemczech, gdzie stworzono w ten sposób ponad 700 km dróg rowerowych. Sieć ta jest tam cały czas rozbudowywana – dosłownie trzy tygodnie temu byłem w Essen, gdzie prezentowany był nowy projekt budowy stukilometrowego odcinka trasy rowerowej na dawnej *Kolei Reńskiej*, która to trasa będzie łączyła wszystkie miasta Zagłębia Ruhry. Celem takich działań nie jest chęć sprostania postulatowi jakiejś wąskiej grupy rowerzystów, jest to świadoma polityka od lat prowadzona w tamtym regionie, której celem jest poprawienie mobilności mieszkańców, odkorkowanie miast, zmniejszenie emisji dwutlenku węgla i hałasu oraz podniesienie atrakcyjności miast, czyli są to dokładnie te same argumenty, które wymieniłem na samym początku. Potrzebę takich działań zauważają także samorządy polskich miast i województw. Największe inwestycje rowerowe mają miejsce w Małopolsce i w Zachodniopomorskiem – tam na budowę infrastruktury rowerowej przeznaczono po 200 mln zł i te pieniądze są już wykorzystywane, tzn. te projekty są już realizowane. Te wielomilionowe inwestycje mają przynieść nie tylko wymierne korzyści dla mieszkańców, ale także są traktowane jako inwestycje w rozwój najprężniej rozwijającej się branży turystycznej w Europie, czyli właśnie turystyki rowerowej. Przeprowadzenie audytu jest więc pierwszym niezbędnym krokiem w celu ustalenia przebiegu tych tras, oceny ich stanu technicznego i

własnościowego. Audyt powinien objąć według moich szacunków 150÷200 km tras kolejowych, w szczególności kolei piaskowej i powinien się zakończyć studium wykonalności, czyli dokumentem, który będzie podstawą do dalszych działań projektowych i realizacyjnych. Szacunkowy koszt – 250 tys. zł. Dla porównania audyt Wiślanej Trasy Rowerowej, który przeprowadzaliśmy w ubiegłym roku, czyli na odcinku 70 km, kosztował 46 tys. zł. Realizacja wyżej wymienionego zadania jest absolutnym minimum jakie Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego powinien podjąć w kierunku realizacji polityki rowerowej w województwie. Bez wnioskowanych środków nie będzie mogła być realizowana w tym roku, co pogłębi przepaść pomiędzy województwem śląskim, małopolskim, czy państwami, z którymi sąsiadujemy. Drugim ważnym aspektem jest to, że z roku na rok infrastruktura kolejowa jest dewastowana, niszczy się i prawdopodobnie im później, to będziemy mieli albo większe koszty, albo nie będziemy mieli z czego skorzystać...

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** –...to jest na pewno bardzo ważny temat, ale chciałbym dążyć do konkluzji ... bardzo dziękuję...
- **radna Beata Kocik** – jesteśmy przy punkcie dotyczącym budżetu i mam takie pytanie: miały być zabezpieczone środki na program leczenia niepłodności metoda naprotechnologii – jesteśmy teraz na etapie pracy nad programem, w zasadzie program jest ukończony. Ta kwestia miała stanąć na Zarządzie 16 marca, natomiast nie stanęła – z moich informacji, przekazanych przez Pana Dyrektora Wydziału Zdrowia – z powodu właśnie nie znalezienia środków finansowych. Oczywiście mówię tylko o roku 2016 i bardzo bym prosiła Panią Skarbnik i Zarząd o pochylenie się nad tą kwestią. Nie wiem czy dzisiaj możemy z jakiegoś działu wyasygnować środki, natomiast nie chciałabym aby to trwało bardzo długo, ponieważ w zasadzie program jest gotowy i koszt realizacji na ten rok również.
- **radny Józef Kubica** – wracając jeszcze do kwestii tych ścieżek rowerowych – szlachetna inicjatywa i bardzo zdrowa, ale chciałem zwrócić kolejną uwagę następującej treści, że mnóstwo linii kolejowych jest niewykorzystanych. Mówię niejako w imieniu Burmistrza Tarnowskich Gór, Arkadiusza Czecha, który apeluje tutaj do Zarządu – nie wiem czy odpowiedź została już wysłana – o zrewitalizowanie linii kolejowej, która łączyłaby Tarnowskie Góry z Międzynarodowym Portem Lotniczym w Pyrzowicach. To jest tak ważna inwestycja, że my później się dziwimy, chcemy rozwijać tutaj program ochrony środowiska, tej niskiej emisji, natomiast zostają niewykorzystane tory, które wystarczy tylko dać troszeczkę na to pieniążków i *pociąg hula*. Panie Marszałku...

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** –...Panie Radny ! Przepraszam, ale to nie jest wprost uwaga do budżetu, no bo teraz trudno dyskutować nad tym czego nie ma w budżecie...
- **radny Józef Kubica** –...przepraszam Panie Przewodniczący, ja chciałem tylko nawiązać do sytuacji odnośnie wykorzystania...
- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** –...rozumiem Pana Radnego, dlatego delikatnie zwracam Panu uwagę...
- **radny Józef Kubica** –...wykorzystania linii kolejowych i tutaj bardzo apeluję żeby Zarząd ponownie przeanalizował tą sytuację, którą Burmistrz Tarnowskich Gór, Pan Arkadiusz Czech właśnie kilka lat naświetlał. Ścieżki rowerowe super sprawa, natomiast tory powinny być torami, bo przecież wszystkim nam chodzi żeby na Śląsku jeździło coś co nie truje, prawda ? Tylko jakies tam szynobusy, tak, że proszę jeszcze raz o wnikliwą analizę.
- **Marszałek Wojciech Saługa** – odpowiadając Panu Radnemu w sprawie tych linii kolejowych, to być może na następnym Sejmiku przyjmiemy petycję do Ministra Infrastruktury żeby tą linię zrobił. Chcę Panu Radnemu powiedzieć, że nie jest to w gestii marszałka, my tak samo różnymi pismami, apelami staramy się o to żeby ta linia weszła do planu PLK S.A, której właścicielem jest skarb państwa reprezentowany przez ministra infrastruktury. Te apele absolutnie nie do Zarządu, jesteśmy po tej samej stronie i myślę, że gdyby Pan Radny zaproponował, a my to wszyscy poprzemy na przyszłej sesji, żeby to w końcu było zrobione, bo na razie spada i spada z kolejnych planów.
- **radny Tomasz Bednarek** – mam pytanie do uchwały z prośbą o wyjaśnienie jednego z zapisów dotyczących wydatkowania środków. Chodzi mi o środki, o które już pytałem dwukrotnie – dotyczyły kwestii promocji. Pytałem na ostatniej sesji, mimo tego że Pan Marszałek obiecał mi odpisać to nie dostałem żadnej odpowiedzi na to pytanie do dzisiaj. Jak pamiętam w grudniu Pan Marszałek obiecał przyjrzeć się promocji, bo powiedział, że *nie wszystko tam gra* i musi się przyjrzeć. Nie myślałem, że przyjrzenie się temu tematowi spowoduje dodanie kolejnego miliona na promocję, w związku z tym proszę o wyjaśnienie dokładne na co ma być przeznaczony ten milion zł, który w uzasadnieniu do uchwały mamy opisany jako *przygotowanie i realizacja polityki informacyjnej Zarządu Województwa Śląskiego, kontakty z mediami, obsługę stron internetowych, projektowanie i druk wydawnictw specjalnych* – i tu bym prosił o konkretne informacje na co ten milion zł pójdzie ?
- **Marszałek Wojciech Saługa** – Panie Radny ! Pamiętam tą dyskusję na sesji ostatniej i na sesji budżetowej. Rozmawialiśmy z Panią Przewodniczącą

Komisji Rozwoju, Martyną Starc, że jednak komisja będzie tym forum, bo obiecałem spotkanie – nie pamiętam tego że pisemnie – gdzie o tej promocji byśmy porozmawiali, natomiast dzisiaj do promocji proponuję jeszcze wnieść 1,3 mln zł. Na co by to mogło być? Chcemy przeznaczyć to na kampanię wizerunkową województwa – nie było tego w planach i nie było żadnej planowanej kampanii wizerunkowej, teraz ją planujemy. Poszerzenie Europejskiego Kongresu Gospodarczego w związku z tym co od miesiąca słyszymy: Częstochowa, Bielsko, nowe województwo – chcemy żeby jakby *prekongres* odbył się w Bielsku-Białej i w Częstochowie – tak, że dzieją się rzeczy, których nie planowaliśmy jeszcze w grudniu, a się dzieją, jak choćby ten *4 Design Days*, który się gdzieś odbywał i weszliśmy i z tego co wiem, to jeszcze Pan Kuśpik planuje kilka wydarzeń. Dzieją się także takie rzeczy, za którymi Państwo Radni chodźcie, chociażby ostatnie rozmowy moje z radnymi na temat *Tygodnia Kultury Beskidzkiej*, który słyszę, że upada, przygasa – różne słowa słyszę i słyszę, że warto byłoby wesprzeć. Warto by wesprzeć też jakąś imprezę w Częstochowie, czy w Bielsku, ponieważ skoncentrowaliśmy się przez lata na Katowicach, a chcemy jako Województwo zaistnieć także w innych regionach, żeby właśnie te głosy separatystyczne ... może żeby nie było pretekstu do takich głosów i bardzo poważną kwotę, część tego, chcemy przeznaczyć na zapowiadany dialog w regionie. W grudniu ogłosiłem, że zaczynamy pracę nad *Śląskie 3.0* i powiedziałem, że spróbujemy, podejmiemy się próby napisania tego programu dla województwa i chcemy to prowadzić w dialogu ze społeczeństwem, żeby to nie był ekspercki program, tylko żeby to był program, który wyjdzie od ludzi, którzy w naszym regionie mieszkają, więc na spotkania, warsztaty, kampanię informacyjną, promocyjną z tym związaną też w tym 1,3 mln chcielibyśmy żeby to się zawarło. Rozmawiałem, jeszcze raz mówię, z Panią Przewodniczącą Martyną Starc i jedna z komisji kwietniowych, czy majowych byłaby temu poświęcona. My też mam nadzieję, że do tego czasu będziemy mieć bardziej uszczegółowione te rzeczy, bo one wciąż wpływają i prawdziwe są moje słowa cytowane, że staramy się w tej promocji dużo zmienić żeby to czym się Województwo zajmuje było widoczne, tak jak ostatnio np. DTŚ – poprosiłem aby przekazać też środki na samą promocję wydarzenia związaną z otwarciem, a też poinformowaniem że jest to droga realizowana przez Urząd Marszałkowski, że sejmiki poprzednich kadencji miały w tym swój udział, że to nie jest jakaś droga znikąd i nikt za tym nie stoi, tylko żeby pokazać czyimi staraniami to było. Mam wrażenie, że bardzo dużo robimy, codziennie coś się dzieje, tylko mamy jakiś kłopot z promowaniem tego, z informowaniem społeczeństwa że to jest właśnie nasze, samorządowe, sejmikowe – i to staramy się zmienić.

- **radna Halina Bieda** – ja tylko w trybie sprostowania do tego co Pani Radna Beata Kocik mówiła, bo po pierwsze program nie jest gotowy, środki miały

być przeznaczone na opracowanie tego programu – nie wiem co powiedział Dyrektor Piekarski, bo z nim nie rozmawiałam – rozmawiałam z Panią Marszałek Skowronek, że karta sprawy na razie na Zarządzie nie była omawiana, więc trudno ...[głosy z sali, poza nagraniem]... ale że Dyrektor Piekarski powiedział, że nie ma na to środków ...[głosy z sali, poza nagraniem]... ja wiem, ale skoro karta na Zarządzie nie była, to moim zdaniem trudno się wypowiadać na temat dalszego biegu tej sprawy, tak, że tylko tyle.

- **radny Michał Gramatyka** – ja w dwóch wątkach – po pierwsze w kontekście audytu tras kolejowych pragnę uspokoić moich kolegów, którzy wyrażali zainteresowanie tym tematem. Jak jeszcze pełniłem funkcję zastępcy prezydenta miasta Tychy, to rozmawiałem z osobami, które aktywnie działały na rzecz zwiększenia liczby kilometrów ścieżek rowerowych i jednym ze sposobów zwiększania długości tych ścieżek jest wykorzystywanie tras kolejowych, które są nieczynne i już nigdy czynne nie będą, np. między Katowicami i Tychami jest taka trasa rowerowa gdzie były dwa wiadukty, które zostały rozebrane. Wiaduktów już nie ma, tam pociąg już nigdy nie pojedzie, tory – parafrazując wystąpienie kolegi – nie będą już nigdy torami, natomiast pozostają uregulowane stosunki własnościowe, dlatego że te tory idą po tzw. terenach zamkniętych, pozostaje dobra sytuacja własnościowa, bo dla PKP PLK, czyli spółki-córki grupy kapitałowej PKP to są pasywa, to są po prostu działki, które można uruchomić i przy odpowiednim zaangażowaniu samorządów, zarówno samorządu gminnego, jak i samorządu województwa. Można po prostu *wydobyć* te działki i po usunięciu torów zrobić w tych miejscach ścieżki rowerowe. I o ile ja dobrze rozumiem wypowiedź kolegi, który przedstawiał ten temat, to właśnie o taki audyt chodzi w ilu miejscach z tego typu sytuacjami mamy do czynienia. No i drugi wątek – chciałem wyrazić uznanie dla tych zmian w budżecie ze względu na to, że pojawiły się wreszcie środki na promocję. To są bardzo niewielkie środki, uważam, że powinniśmy na promocję przeznaczać dużo więcej pieniędzy, tym bardziej, że mamy się czym chwalić jako województwo śląskie, a nie istniejemy w ogóle, w szczególności nie istniejemy w *nowych mediach*. Wszyscy z Państwa posługujecie się dzisiaj taką karteczką, tu jest napis: *tak dla śląskiej onkologii*, ale ten napis jest poprzedzony tzw. *hasztagiem*. Co to znaczy ? Że po wpisaniu tego napisu do przeglądarki, bez wpisywania adresu tej akcji powinniśmy dostać wiele informacji na temat akcji, którą wszyscy firmujemy – pytanie do Państwa: ile informacji wyskakuje dzisiaj ? Wyskakują trzy informacje, czyli tylko trzy osoby spośród wszystkich popierających tę akcję użyły tego hasztagu w taki sposób żeby on mógł rozpowszechnić w nowych mediach tą słuszną i szczytną akcję, pod którą się wszyscy podpisujemy. Do momentu kiedy nie przeznaczymy dobrych pieniędzy na tego typu aktywności, szczególnie w nowych mediach, będziemy mieli problem z zaistnieniem, jako

Województwo Śląskie, w świadomości szczególnie młodzieży, która z tych nowych mediów bardzo często i bardzo aktywnie korzysta, stąd uważam, że jeżeli przynajmniej część tych pieniędzy zostanie przeznaczona na odpowiednią promocję w nowych mediach, to są to bardzo dobrze zainwestowane środki – podkreślam, zainwestowane, a nie wydane.

- **radna Beata Kocik** – ja tylko zwróciłam się z prośbą, w zasadzie do Pani Marszałek, ponieważ dyskutując na temat tego programu wiemy, że jeżeli nie będą wskazane środki w budżecie, to my z tym programem nie ruszymy. Karta i dokumenty są przygotowane i to dokładnie wiemy, tylko kwestia jest teraz kiedy Zarząd się tym zajmie, a wiadomo, że Zarząd może się tym zająć wtedy, kiedy będą wskazane środki, nie na cały program oczywiście, tylko na rozpoczęcie programu w 2016 roku, więc mam prośbę do Pani Marszałek aby się nad tą sprawą pochyliła i przy okazji Zarząd również.

- **radny Jarosław Makowski** – ja oczywiście w kwestii roweru żeby była jasność i mam nadzieję, że nie jestem jedynym rowerzystą na tej sali. Przysłuchując się dyskusji, szczególnie przy okazji wystąpienia Pana Pełnomocnika, miałem wrażenie, że duża część Państwa traktuje rower trochę z *przymrużeniem oka*, jest to rodzaj fanaberii, którą sobie tu ktoś wymyślił. Chcę Państwa wyprowadzić z błędu – rower nie jest dziś żadną fanaberią, jest jednym z tych środków poruszania się, przemieszczania się, szczególnie w miastach, który jest po pierwsze ekologiczny, po drugie ekonomiczny, i po trzecie, co jest absolutnie wliczone, wpływa bardzo pozytywnie na zdrowie, na choroby związane z układem krążenia, z sercem. Wszystko to jest przeliczone. Kopenhaga nie jest miastem leżącym na południu, gdzie jest prawie przez cały rok słońce, a dziś uważana jest za stolicę rowerową świata – prawie 50 % transportu publicznego w Kopenhadze to jest transport rowerowy. Krótko mówiąc rowery absolutnie są przyszłością. To taka apologia roweru i żałuję, że w Katowicach nie ma ścieżek rowerowych i że tak trudno jest się dostać z Nikiszowca tutaj do centrum. Druga rzecz, ten audyt, który jest prowadzony, wiąże się również z rewitalizacją poprzemysłowych. Rzeczywiście jest tak jak powiedział Pan Aleksander Kopia, że na całym świecie tego typu tereny poddaje się rewitalizacji, czyli m.in. buduje się ścieżki rowerowe. I trzecia uwaga, która wydaje mi się absolutnie kluczowa – Państwa dzieci, wnuki, absolutnie kładą nacisk na komfort życia i podnoszenie jakości życia w miastach, a szczególnie w takiej konurbacji jaką mamy na Śląsku. Rok temu podczas Europejskiego Kongresu Gospodarczego w Katowicach dyskutowaliśmy o budżetach obywatelskich wprowadzanych w Polsce i obok mnie siedział Prezydent Dąbrowy Górniczej, Pan Podraza i zacząłem mówić o tym, że dziś miasta walczą o mieszkańców, tak jak wielkie supermarkety walczą o swoich klientów. Dzisiaj nikt nie zainwestuje w mieście, nie zainwestuje w regionie i nie ściągnie się wielkiego biznesu jeżeli nie będzie

dobrej jakości życia. Pan Prezydent Podraza słucha i mówi: *właśnie, bo byli ostatnio u mnie Japończycy i pierwszą rzecz, o którą pytali przy okazji chęci inwestowania w Dąbrowie Górniczej, to było to ile jest terenów zielonych i ile jest kilometrów ścieżek rowerowych. Oto proszę Państwa istota tego projektu ! Bez podnoszenia komfortu, jakości życia nasze województwo nie będzie wykorzystywać tej szansy jaką jest przyciąganie nowych inwestorów, przedsiębiorców, zatrzymywanie w końcu młodych ludzi w naszych miastach i w naszym regionie.*

- **radny Mirosław Mazur** – ja chciałbym iść za głosem mojej przedmówczyni, Pani Radnej Kocik i wtórować w ten sposób, że jeżeli Zarząd będzie rozpatrywał prace nad takim programem, to żeby również brać pod uwagę program *in vitro* z jakiegoś powodu niechciany, czy nie lubiany przez władze centralne, a wydaje mi się warty kontynuowania.

- **radny Tomasz Bednarek** – pozwolę sobie jeszcze raz odnieść się w kwestii promocji, bo zgodzę się z wypowiedzią Pana Radnego Gramatyki o tym, że powinniśmy z głową i dobrze promować województwo, ale sposób, w który wprowadzane są te środki do budżetu, to nie jest właśnie takie rozsądne i przemyślane promowanie, bo Pan Marszałek powiedział, że część tych środków będzie przewidziana np. na Europejski Kongres Gospodarczy. Ja przypomnę, że mamy tutaj w budżecie przewidziane wsparcie w wysokości 200 tys. w zadaniu *współorganizacja przez Województwo Śląskie Europejskiego Kongresu Gospodarczego*, więc taka pozycja jest. Pan Marszałek mówił o kampanii wizerunkowej województwa i taka pozycja w budżecie też jak najbardziej jest, np. *promocja herbu, znaku graficznego* – 300 tys., np. *reklama atrakcyjności gospodarczej, turystycznej, w tym regionalna kampania promocyjna województwa śląskiego* – 1,3 mln zł, więc te pozycje są ! My możemy sobie pewne działania planować na etapie konstruowania budżetu, ale jeżeli robimy, jeżeli Zarząd robi zmianę w trakcie roku budżetowego, to powinien te zmiany wprowadzać przemyślane, czyli kiedy my się pytamy – każdy z Państwa może się zapytać – na co idą środki przewidziane w danej zmianie, to powinien już dostać konkretną przemyślaną odpowiedź, a to wygląda z odpowiedzi Pana Marszałka, że to jest zupełnie nieprzemyślane. Mamy milion, wrzucimy go w promocję do działu 750, a potem w ciągu roku pomyśli się na co zostanie wydane. Tak się niestety środków publicznych nie wydaje i nie powinno się tak prognozować, szczególnie jeżeli są to zmiany realizowane w trakcie roku budżetowego, bo takie zmiany powinny być konkretnie przygotowane, przemyślane i uzasadnione. Jeżeli jest już jakaś kampania przygotowana, to to powinna być konkretna kwota przewidziana na to. Jeżeli chce Pan Marszałek zwiększyć kwotę na Europejski Kongres Gospodarczy, to powinien Pan Marszałek powiedzieć o ile i dlaczego jest potrzebne to zwiększenie i dlaczego zostało to

źle zabudżetowane na etapie przygotowania budżetu, dlatego zgodzę się z Panem Radnym, że te środki niekoniecznie muszą być małe, mogą być większe na promocję, mogą być przemyślane, ale niestety ta zmiana nie jest przemyślana, jest zmianą nonszalancką.

- **radny Michał Gramatyka** – po wysłuchaniu wypowiedzi swojego przedmówcy mam wrażenie, że trochę tak jak w Polsce z *Konstytucją*, że czytamy jedną *Konstytucję*, ale każdy z nas czyta co innego. Ja też słuchałem wypowiedzi Pana Marszałka i w tej wypowiedzi usłyszałem następujące tezy: że po pierwsze chodzi o aktywizację takich miast jak Częstochowa, Bielsko w kontekście wydarzeń podobnych Europejskiemu Kongresowi Gospodarczemu, po drugie chodzi o zainwestowanie środków promocyjnych w nowe media, po trzecie chodzi o wdrożenie, wprowadzenie *Śląskie 3.0*, czyli takiego projektu opartego na dialogu. Ale co najważniejsze, po czwarte, usłyszałem, że na Komisji Rozwoju, którą prowadzi Pani Radna Martyna Starc, wszystkie te idee będą przedstawione i wszystkie te projekty będą zaprezentowane Państwu Radnym, więc trudno się zgodzić z tym stanowiskiem, które Pan Radny był łaskaw przed chwilą przedstawić, że to są źle wydane środki. Trudno jest też się odnieść do kwot, o których Pan Radny mówi, dlatego że proszę pamiętać, że w kontekście województwa śląskiego, które ma miliony mieszkańców, Pan używa takich kwot jak 200 tys. na dofinansowanie czegoś, 300 tys. na dofinansowanie czegoś – to jest kropla w morzu. Ja uważam, że wszystkie te środki, nawet po zsumowaniu ich, które dzisiaj są kierowane na promocję, w szczególności na promocję w mediach elektronicznych, w szczególności na prowadzenie dialogu z naszymi mieszkańcami, to jest kropla w morzu naszych potrzeb. My musimy pokazać co w naszym regionie się dzieje, musimy pokazać, że to jest dobre miejsce do życia, musimy się koncentrować wokół tego, że warto tutaj być, że nie trzeba szukać koniecznie kariery np. w stolicy, a warto ją znaleźć w województwie śląskim. I w takim rozumieniu ja jestem przekonany, że ten program, że to nie jest czas ani miejsce ku temu żeby ten projekt przedstawiać, natomiast już na komisji taki czas i takie miejsce będzie i jestem przekonany, że tam Pan Radny zostanie do końca przekonany.
- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – chciałem tylko zauważyć, że Pan Radny Bednarek ma zamiar trzeci raz zabierać głos, a Pan Radny Przedpełski też już zabierał głos w sprawach budżetowych. Myślę, że ...[głos z sali, poza nagraniem]... no tą metodą możemy dyskutować, że tak powiem, do rana. Będziemy się wywoływać zaraz przytoczę przepis, który mówi o tym ile raz radny zabiera głos ... Proszę bardzo ! Nie wiem kto jeszcze Pana wywoła i kogo następnego...
- **radny Tomasz Bednarek** – dwa zdania sprostowania, bo myślę, że rozmawialiśmy o tym samym, tylko się nie rozumieliśmy, bo ja nie

powiedziałem, że to są środki źle wydane, może będą dobrze wydane, tylko ja bym oczekiwał na tym etapie, kiedy głosujemy o wprowadzenie tych środków do budżetu o konkretne kwoty – tyle na *Śląsk 3.0*, tyle na wsparcie tego, a nie wrzucanie wszystkiego do jednego worka, bo być może te środki będą dobrze wydane i to powiedziałem, że trzeba wypromować województwo, trzeba to robić z głową, ale sposób wprowadzenia i uzasadnienie tych środków mi się nie podoba, bo są nieuzasadnione.

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – paragraf 18: *w czasie dyskusji nad projektem uchwały radny może zabrać głos w sprawie merytorycznej nie więcej niż dwa razy*. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby jeszcze zabrać głos ?
- **radny Zbigniew Przedpełski** – postaram się bardzo krótko – przede wszystkim chciałem zaprotestować, bo znając styl protokołowania naszych sesji, to może się okazać w protokole, że radny Przedpełski stwierdził, że wszystkiemu złu winni są *Żydzi i cykliści*, więc ja już zawnoczu protestuję żeby tak się nie stało...
- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** –...jeszcze o weganach Pan Radny zapomniał...
- **radny Zbigniew Przedpełski** –...o weganach nic nie mówiłem, ale o cyklistach rzeczywiście. Przemawiają do mnie wszystkie argumenty, ja nie jestem wrogiem ani cyklistów, ani rowerów, ani kolarzy. Byłem w Kopenhadze i w Amsterdamie, może nawet w Amsterdamie to rozpowszechnienie rowerów jest znacznie większe i ja nawet tą argumentację przyjmuję, natomiast Panie Marszałku odnośnie do tej ostatniej dyskusji chciałem się przypisać, bo przepraszam, ale z bólem muszę powiedzieć, że podzielałem głos mojego kolegi, albowiem sposób prezentowania tych działań promocyjnych, być może zupełnie sensownych jak najbardziej, natomiast proszę wybaczyć, on jest zupełnie nieprzekonywujący. Nie jesteśmy tak lotni żeby ogarnąć Państwa zamiary i gdyby to trafiało w formie opisu jakiejś projektowanej rzeczywiście konkretnej kampanii, być może łatwiej byłoby to kupić, że tak powiem, czy przekonać się do sensowności. Natomiast bardzo przepraszam, ale prezentowanie nam alternatywy typu, że to teraz Państwo ten budżet uchwalcie, a za jakiś czas na komisji przedstawimy jego założenia, no to proszę zrozumieć, że odpowiedzialne osoby nie mogą popierać takich wydatków.
- **Marszałek Wojciech Saluga** – niestety taki to jest rynek, że dzisiaj, teraz, Pani Sekretarz negocjuje z Panem Kuśpikiem o kwotach, które wy byście chcieli żeby już było napisane w budżecie. Jeżeli – patrzę teraz na radnych z

południa – słyszę, że *Tydzień Kultury Beskidzkiej* trzeba dofinansować, kto mi dzisiaj powie ile ? Nie wiemy ! Dopiero dostaję ten sygnał, ale już widzę, że muszę to mieć. Jeżeli zaczynamy dialog w regionie, rzecz, która nie jest ćwiczona, nie jesteśmy w stanie dokładnie co do złotówki przewidzieć, że wydamy tyle i tyle, ale powiem z drugiej strony tak: Kongres Gospodarczy w Krynicy – Małopolska daje 1,5 mln, my na nasz kongres dajemy 200 tys. Skoki w Wiśle – ja nie wiedziałem, że wyjdą, trzeba było jakieś przełożenia w budżecie robić, bo gdybym z kolei nie zrobił, to zaraz by Państwo wyszli: *a nie było skoków, trzeba było się promować*, itd. Ja bym chciał żebyśmy już wiedzieli i tu urzędnicy świadkiem ... dlaczego co roku nie przewidujecie takich działań, które się dzieją ? Jakoś nie możemy dojść do takiego porozumienia żebyśmy już wiedzieli z wyprzedzeniem na pięć lat że będziemy w takie imprezy wchodzić, ale to wy, Państwo Radni, mówicie: *to i to jest warte wsparcia, może tu by się dorzucić*, bo też życie jest dynamiczne i co chwilę coś nowego się w regionie dzieje. To nie jest stałe, trwałe, to byśmy finansowali jakieś rzeczy od lat i nie byłoby z tym kłopotu. *Gaude Mater* w Częstochowie, to od was słyszę: spróbujmy wejść w ten festiwal żeby rangę też podnieść. Chciałbym, naprawdę, myśleć, że też na tej komisji rozmawiamy i Państwo będziecie uspokojeni, ale ja też, bo to nie jest komfortowe któryś raz na ten sam temat rozmawiać w taki sposób. Bardzo obszerny temat, wiele rzeczy się dzieje naraz, dostajemy nowe informacje, coś nowego – wszystko jest warte wsparcia, tylko żeby to jeszcze miało ręce i nogi.

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – widzę, że lista mówców została zamknięta, a zatem przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	25
przeciw	2
wstrzym.	10

8. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu Województwa Śląskiego na 2016 rok (druk V/339):

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – czy jest potrzebne wprowadzenie ? ... Nie widzę ! Opinia Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ... pozytywna ! Komisja Edukacji ? ... Opinia pozytywna ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tej kwestii ? ... Zatem przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	37
przeciw	0
wstrzym.	0

9. Podjęcie uchwały w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego na wydatki majątkowe Województwa Śląskiego w roku budżetowym 2016 (druk V/334):

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – czy jest potrzebne wprowadzenie ? ... Nie widzę ! Proszę zatem o przedstawienie stanowiska Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ... opinia pozytywna ! Czy inne komisje zajmowały się tym problemem ? ... Nie ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie ? ... Nie widzę !

Głosowanie nad uchwałą:

za	25
przeciw	3
wstrzym.	9

10. Podjęcie uchwały w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego na wydatki majątkowe Województwa Śląskiego w roku budżetowym 2016 (druk V/335):

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – czy jest potrzebne wprowadzenie ? ... Nie widzę ! Proszę o przedstawienie stanowiska Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ... opinia pozytywna ! Komisja Sportu, Turystyki i Rekreacji ? ... Opinia pozytywna ! Komisji Edukacji, Nauki i Kultury ? ... Opinia pozytywna ! Komisja Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia ... opinia pozytywna ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos ? ... Nie widzę !

Głosowanie nad uchwałą:

za	26
przeciw	1
wstrzym.	10

11. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Miastu Zabrze i Miastu Gliwice (druk V/324):

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – czy jest potrzebne wprowadzenie ? ... Nie widzę ! Proszę o przedstawienie stanowiska Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ... opinia pozytywna ! Komisja Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego ... opinia pozytywna oraz Komisja Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia ... opinia pozytywna ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tej kwestii ? ... Nie widzę !

Głosowanie nad uchwałą:

za	37
przeciw	0
wstrzym.	0

12. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla gmin województwa śląskiego na dofinansowanie zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych dla ochotniczych straży pożarnych w województwie śląskim (druk V/331):

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – czy jest potrzebne wprowadzenie ? ... Nie widzę ! Proszę o przedstawienie stanowiska Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ... opinia pozytywna ! ... I Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia ... opinia pozytywna ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie ? ... Nie widzę nikogo na liście !

Głosowanie nad uchwałą:

za	36
przeciw	0
wstrzym.	1

13. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2016 rok (druk V/336):

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – czy jest potrzebne wprowadzenie ? ... Nie widzę ! Proszę o przedstawienie stanowiska Komisji

Budżetu, Skarbu i Finansów ... opinia pozytywna ! ... I Komisja Edukacji...
opinia pozytywna ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie ? ...

Głosowanie nad uchwałą:

za	34
przeciw	0
wstrzym.	0

14. Podjęcie uchwały w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Statutu Katowickiego Centrum Onkologii (druk V/325):

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – czy jest potrzebne wprowadzenie ? ... Nie jest potrzebne ! Proszę o przedstawienie stanowiska Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia ... opinia pozytywna oraz Komisji Statutowo-Regulaminowej ... opinia pozytywna ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos ? ... Nie widzę !

Głosowanie nad uchwałą:

za	35
przeciw	0
wstrzym.	0

15. Podjęcie uchwały w sprawie uchylenia uchwały Nr IV/49/5/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2014 roku w sprawie podania do publicznej wiadomości informacji o zamiarze i przyczynach połączenia Muzeum Śląskiego w Katowicach i Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu (druk V/329):

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – czy jest potrzebne wprowadzenie ? ... Zgłasza się Pan Marszałek Henryk Mercik...

- **radny Henryk Mercik, Członek Zarządu Województwa** – jestem winien wyjaśnienie pewnych kwestii w tej sprawie Państwu Radnym. Pozwolicie, że powiem kilka słów, pewnie większość z Państwa wie o tym wszystko, ale została podjęta przez nas, przez Sejmik Województwa Śląskiego, w 2014 roku uchwała o podaniu do publicznej wiadomości informacji o zamiarze

połączenia Muzeum Śląskiego w Katowicach i Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu. Są to dwa muzea o randze regionalnej, które prowadzimy, z tym, że Muzeum Śląskie jest dodatkowo współprowadzone przez ministerstwo i również jest przez to ministerstwo współfinansowane. Dwa muzea regionalne, jedno nazywa się *śląskie*, drugie *górnoszląskie* – dlaczego ? Otóż przed II wojną światową Górny Śląsk był podzielony pomiędzy dwa państwa – państwo niemieckie, państwo polskie – każde państwo miało ambicje stworzenia regionalnego muzeum i każde z tych państw tą ambicję w jakiś sposób zrealizowało. W ten sposób powstało *Oberschlesisches Landesmuseum* w Bytomiu, obecne Muzeum Górnośląskie, i Muzeum Śląskie w Katowicach. Wiecie Państwo zapewne, że Muzeum Śląskie zaraz po zakończeniu budowy zostało rozebrane – ono stało tutaj obok – przez hitlerowców i bardzo długo czekało na swoją ponowną szansę na powrót. To się stało w roku '84, a generalnie w roku ubiegłym doczekaliśmy otwarcia nowej siedziby Muzeum Śląskiego. Po co to wszystko mówię ? Otóż, aby zrozumieć, że jesteśmy w posiadaniu dwóch placówek muzealnych o jednakowej randze, stąd naturalnym wydawało się połączenie tych placówek, szczególnie że Muzeum Śląskie posiada w tej chwili nową siedzibę, Muzeum Górnośląskie wymaga doinwestowania – ale są też jeszcze inne przyczyny. Otóż w tymże Muzeum Górnośląskim – właśnie z uwagi na te zaszczości historyczne i na to, że Muzeum Śląskie po wojnie nie miało swojej siedziby – znalazła się część eksponatów z tegoż Muzeum Śląskiego. Zgodnie z zasadami – jeżeli mamy dwie instytucje, to nieważne, że jest jeden organ prowadzący, te eksponaty przyjdzie nam kiedyś zwracać. Chcieliśmy tego uniknąć, rozdzielania kolekcji, *rozszarpywania* mówiąc kolokwialnie. To są dosyć duże liczby, dlatego że na dzień dzisiejszy dział archeologii to 394 numery inwentarza, dział etnografii - 3312, dział historii – 1318 sztuk. Połączenie byłoby również dla nas otwarciem nowych możliwości finansowania. Otóż w tej chwili jesteśmy tu bardzo poszkodowani, gdyż jako jedyne województwo wlecemy się w samym ogonie jeśli chodzi o instytucje współprowadzone przez ministra. Gdybyśmy połączyli oba muzea mielibyśmy możliwość wydawania części dotacji ministerialnej również w Bytomiu – teraz takiej możliwości nie mamy, a dodać pieniędzy swoich do Bytomia nie mamy po prostu z czego. Mało tego ! Gdybyśmy mieli taką instytucję moglibyśmy renegocjować umowę z ministrem i prosić o to żeby jego wkład w to muzeum połączone był większy – wydaje się, że jest to naturalne. W tym momencie tego robić nie możemy. Po podjęciu tej uchwały, wiecie Państwo, że jest wspólna Pani Dyrektor dla obu instytucji – Pani Dyrektor Alicja Knast wykonała szereg działań, tak aby przygotować takie połączenie, od regulaminów poczynając po jakąś diagnozę tej sytuacji i myślę, że to był naprawdę bardzo duży wkład pracy. No i Szanowni Państwo, zmierzając do finału, myśmy też dokonali ze swej strony ... tu pragnę powiedzieć, że jedyna instytucja gdzie naprawdę były podwyżki wynagrodzeń to jest Muzeum Górnośląskie, tylko po to żeby nie było

dysproporcji między płacami pracowników Muzeum Śląskiego i Górnośląskiego, bo skoro mamy połączyć instytucje, to chcemy żeby wszyscy byli traktowani sprawiedliwie, mimo, że to są placówki, które prezentują w tej chwili różny poziom, chociażby jeśli chodzi o liczbę odwiedzających, czy ofertę. Z uwagi na to, że Muzeum Śląskie jest współprowadzone przez ministra musieliśmy tegoż ministra zapytać o zgodę na połączenie z Muzeum Górnośląskim. Zrobiliśmy to wcześniej, jeszcze w tamtej kadencji rządu, liczyliśmy że tutaj znajdziemy przychyłność, natomiast stało się tak, że nastąpiła *dobra zmiana* i Pan Minister, który zajmuje się tymi sprawami, Pan Sellin nie tylko nie był w żadnym z tych muzeów nigdy, ale też nie skontaktował się z nikim z Zarządu w sprawie tego połączenia, natomiast bardzo intensywnie kontaktował się z pracownikami, ze związkowcami, którym powiedział dużo wcześniej, że nie wyrazi w przyszłości zgody na połączenie. Związkowcy upublicznili to, ale Pan Minister w końcu też nam odpisał, że nie wyraża zgody. Co ciekawe, pismo to wcześniej trafiło do mediów, a potem trafiło do Pana Marszałka. I tutaj kilka uwag – otóż po pierwsze Pan Minister nie wyraził zgody, ale wydaje się naturalne, że powinien to *zaargumentować* merytorycznie, tymczasem ja przeczytam tutaj kilka fragmentów, bo one świadczą o tym, że Pan Minister albo został wprowadzony w błąd, albo pomylił muzea, dlatego, że mówimy o muzeum regionalnym, a Pan Minister pisze tak: *środowisk i osób związanych z Bytomiem, które uważają istnienie samodzielnego Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu za ważny element tożsamości lokalnej, która może i powinna być wzmacniana w oparciu o zbiory muzeum i jego samodzielną działalność w dziedzinie ochrony i opieki nad dziedzictwem kulturowym miasta. Otóż to muzeum nie chroni dziedzictwa kulturowego miasta, ale dziedzictwo regionu. Następne zdanie: ma to istotne znaczenie przede wszystkim w miejscowościach (chodzi o Bytom), które swój społeczny kapitał, poczucie tożsamości lokalnej i wspólnotę obywatelską chcą budować w oparciu o lokalne, własne instytucje kultury i dziedzictwo kulturowe*, czyli całkowite niezrozumienie czym dla nas jest Muzeum Górnośląskie w Bytomiu i czym ono nadal powinno dla nas być. Straciliśmy oczywiście szansę na lepsze finansowanie Muzeum Górnośląskiego, bo wydaje się, że skoro Pan Minister powiedział zdecydowanie nie, to być może albo powinien się tutaj pojawić, albo zaproponować, że będzie współprowadził z nami Muzeum Górnośląskie w Bytomiu, wtedy moglibyśmy dostać na to muzeum jakieś pieniądze z ministerstwa, tymczasem Pan Minister jedyne co proponuje, to kontynuować rozmowy z Miastem Bytom, żeby ono się dorzuciło. Nie wiem czy Pan Minister był w Bytomiu i wie z jakimi kłopotami Bytom się boryka ? Bytom jest oczywiście skłonny współprowadzić takie muzeum, natomiast chce wyraźnie odroczyć w czasie swój udział finansowy w tym przedsięwzięciu. Tak, że tak się stało, jest to ostateczna odpowiedź. Ja nad tym bardzo ubolewam, bo po pierwsze zmarnowany czas, zmarnowana praca Pani

Dyrektor Knast. Pan Minister – chcę jeszcze tylko podkreślić – nie zwrócił się do Rady ds. Muzeów, żeby ta zajęła stanowisko w tej sprawie. Nie musi tego robić, ale jest to dobrze widziane, dlatego, że wtedy uzyskuje się opinię fachowców. W związku z tym uważamy, że skoro takie jest stanowisko my musimy się z tym bardzo trudnym problemem zmierzyć, przede wszystkim utrzymać rangę regionalną tego muzeum, po drugie skończyć już trudzić Panią Dyrektora Knast sprawą połączenia i odciążyc ją w jakiś sposób i pomyśleć jak sami możemy jakby zaprojektować dobrą przyszłość dla Muzeum Górnośląskiego i stąd ten projekt uchwały i bardzo proszę żeby on przez Państwa Radnych został przyjęty.

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – proszę o przedstawienie stanowiska Komisji Edukacji, Nauki i Kultury ... opinia pozytywna. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos ?

- **radny Andrzej Gościniak** – krótko w trzech sprawach. Pierwsza – miało głęboki sens połączenie obu muzeów, dobrze że Pan Marszałek Mercik zrobił rys historyczny obu muzeów. To były muzea budowane wtedy, kiedy Śląsk był podzielony, one były budowane niejako przeciwko sobie. Decyzja Sejmiku Województwa Śląskiego by znalazło się to pod jednym zarządem miała taki symboliczny wymiar, że to są muzea współdziałające, że to że kiedyś były budowane jako instytucje przeciwko sobie, to się dawno, dawno skończyło. Po drugie – bardzo żałuję i ubolewam nad stanowiskiem Pana Ministra, nie będą go rozwijał, żałuję także, że Pan Minister nie zwrócił się do dyrekcji Muzeum Śląskiego – Pani Alicja Knast to wybitny fachowiec w tej sprawie. Żałuję też, że nie nawiązał bliższych kontaktów ze służbami Pana Marszałka w tej sprawie – rozmówcami Pana Ministra byli związkowcy. Szanuję związki zawodowe, ale nie związki zawodowe tworzą gospodarke, ani instytucje, mają pewną rolę do odegrania w społeczeństwie. I po trzecie – chciałem się posłużyć danymi, które mam przed sobą i nawiązać do pewnej supozycji, która wybrzmiała w wystąpieniu Pana Marszałka Mercika. Otóż mam przed sobą wykaz – co prawda za 2014 rok, aktualnego nie mam – jak wygląda proporcja finansowania państwowych instytucji kultury w poszczególnych województwach – państwowych, nie samorządowych ! Otóż w województwie mazowieckim w 2014 roku ministerstwo finansowało instytucje na 431,5 mln zł, w małopolskim na 102 mln, w pomorskim na 30, w wielkopolskim na 21, w województwie śląskim na 12,7 mln. Jedynie NOSPR, znakomita orkiestra, jest jednostką prowadzoną przez ministra. Myślę, że – Panie Marszałku, zgłaszam to na Pana ręce – byłoby dobrze rozwinąć supozycję, która wybrzmiała w wystąpieniu Pana Marszałka Mercika, byśmy konsumując niestety tą decyzję Pana Ministra nie ustawiali w wystąpieniach, czy Zarządu, czy Sejmiku, o rozszerzenie objęcia współfinansowaniem, albo wyłącznym finansowaniem przez Pana Ministra innych instytucji kultury w województwie

śląskim – nie powinna być aż taka wielka dysproporcja jak to podałem za rok 2014.

- **radny Bronisław Korfanty** – ja chciałem też przypomnieć kilka spraw z przeszłości. Chciałem przypomnieć to, że wcześniej przed Panią Dyrektorem Knast, dyrektorem Muzeum Śląskiego i Muzeum Górnośląskiego był Pan Abłamowicz, który był zdecydowanie przeciwny połączeniu tych dwóch muzeów i mówi się, że odszedł też m.in. dlatego – był powołany przez Pana Marszałka Sekułę. Przeciwni byli też ludzie, którzy tam są zatrudnieni, historycy i muzealnicy, którzy twierdzili takie połączenie spowoduje po prostu likwidację tego muzeum. Do drugiej sprawy chciałem się jeszcze odnieść, która tutaj była zasygnalizowana, o której mówił Pan Marszałek Mercik, to kwestia współfinansowania przez Bytom tej instytucji. Wiem z informacji medialnych, że oni jak gdyby zobowiązali się do tego, że w ciągu kilku lat mogliby finansować w wielkości około 50 % wszystkie koszty związane z Muzeum Górnośląskim. Mówili o 2018 roku, czyli nie tak długo, za dwa lata. Nie wiem na jakim etapie są te dalsze rozmowy, ze względu na taką sytuację jaka istnieje może trzeba rzeczywiście powrócić do tych rozmów z Panem Prezydentem Bartylą odnośnie współfinansowania tych muzeów. Te dwa fakty chciałem dać po prostu pod rozwagę.

- **radny Jan Kawulok** – tutaj odnosząc się do treści tej uchwały musimy pamiętać, że jak gdyby musimy wrócić do 7 kwietnia 2014 roku i jako radny wtedy brałem udział w tym głosowaniu, natomiast nie wiedziałem, nie byłem informowany, że w tym temacie się nic nie dzieje, bo taką rzeczą naturalną było, np. po roku, poprosić radnych żeby to stanowisko powtórzyli lub też Zarząd mógł dać informację, że w tej sprawie się nic nie dzieje, bo tutaj mamy taką sytuację dosyć trudną, bo faktycznie z tego dwurocznego okresu mamy te 5 miesięcy rządów nowego ministra, no i mamy tam te 18, 20 miesięcy rządów poprzedniego ministra. I teraz trzeba jakoś z problemu wyjść i ja też uważam, że szkoda, że te 20 poprzednich miesięcy nie byliśmy jak gdyby informowani, tym bardziej, że Pan Radny był Przewodniczącym Sejmiku wtedy, więc to tym bardziej było prościej żeby nas wtedy poinformować, że jak gdyby nasza uchwała nie jest zrealizowana. Powiem szczerze nie wiedziałem o tym, ponieważ uchwała, jak to wiele, były podejmowane i temat potem się dzieje na szczeblu Zarządu. No i druga sprawa tutaj – podział tych środków. To jest ... po raz drugi dzisiaj mamy tą informację, że musimy z tym coś zrobić – mamy dane z 2014 roku faktycznie bardzo złe i pytanie czemu wtedy nie wystąpiliśmy do ministra kultury w sprawie korekty tego podziału? Czemu nie przygotowaliśmy stanowiska, no bo dzisiaj oczywiście możemy zakwestionować, że w 2014 roku było złe, nie wiem jak jest dzisiaj, te dane trzeba by było ściągnąć. Na pewno w tym kierunku powinniśmy podejmować działania, ale cały czas mówię żeby działania miały wymiar konstruktywny, to

znaczy żeby one posuwały pewne sprawy do przodu i faktycznie jeśli jest jakaś dysproporcja dla Śląska, to powinniśmy wspólnie w tym temacie zajmować stanowisko.

- **radny Kazimierz Karolczak, Członek Zarządu Województwa** – w sprawie połączenia muzeów – ja byłem marszałkiem resortowym, odpowiedzialnym za kartę sprawy, która wpłynęła na Zarząd i tą inicjatywę, oczywiście z Panem Marszałkiem Sekułą. Uważaliśmy, że dotychczasowe funkcjonowanie tych instytucji, nie połączone, nie ma racji bytu. Zbyt dużo problemów w obydwóch jednostkach, które nie byłoby łatwo rozwiązać. Sam pomysł połączenia tych muzeów rozwiązywał wiele tych problemów, szczególnie w pewnym połączeniu strategii myślenia i funkcjonowania jako instytucji strategicznych Województwa. Wiemy, że Muzeum Śląskie jest doinwestowaną nowoczesną placówką i liczyliśmy na pewien efekt nowości, świeżości, zainteresowania tym obiektem. Kiedy została podjęta decyzja, że chcielibyśmy, bo to była intencja, to nie był dokument, który decydowałby że takie połączenie następuje, wykonaliśmy szereg czynności. Pierwsze to było wysłanie pisma do ministerstwa, drugie to były rozpoczęte, również z inicjatywy radnych, rozmowy z Prezydentem Bytomia, Panem Bartyłą. Niestety, o ile w Bytomiu było bardzo pozytywne nastawienie do tego żeby współdecydować o Muzeum Górnośląskim, o tym że być może warto zachować jednak tą jednostkę jako samodzielną, nawet były pewne deklaracje że to muzeum mogło być współprowadzone przez Miasto Bytom, że kwota zaangażowania mogłaby rosnąć w miarę poprawy sytuacji budżetowej i ja nawet osobiście uzgodniłem z Panem Prezydentem wstępny tekst porozumienia. Niestety, tutaj nie można było do tego zmusić Miasta Bytom żeby określił kwotę i taką umowę podpisał. Ta dyskusja była cały czas przeciągana i nie było żadnej ostatecznej deklaracji. Z tego co wiem, co już Pan Marszałek Mercik jako w tej chwili osoba odpowiedzialna za kulturę miał okazję rozmawiać z Panem Prezydentem – Pan Prezydent deklarował, że na chwilę obecną sytuacja budżetowa miasta jest taka, że on chętnie *od już* chciałby współprowadzić to muzeum, ale jakiegokolwiek pieniądze, które mógłby wyasygnować, to jest najwcześniej za pięć lat. Na to się nie mogliśmy zgodzić. Co do wystąpienia Pana Przewodniczącego Kawuloka – generalnie uważam, że to co mogliśmy zrobić, to zrobiliśmy i zwłoka nie występowała po naszej stronie, tylko cały czas czekaliśmy na ostateczną decyzję ministerstwa i sam fakt, że zwrócono się do nas z uwagą, że podjęta została decyzja przez Sejmik bez żadnych konsultacji z ministerstwem, no jest nieprawdą. Była wysłana informacja, były prowadzone również konsultacje, w związku z tym na chwilę obecną Sejmik, Zarząd Województwa, uważam, zrobił wszystko co powinien i co mógł zrobić w tej sprawie. Ja również dlatego na Komisji Edukacji, Nauki i Kultury wstrzymałem się od głosu – ja w dalszym ciągu uważam, że najlepszym rozwiązaniem jest połączenie obu tych placówek i

uzyskanie tego efektu synergii, obniżenia kosztów i poprawy jakości prezentacji zbiorów muzealnych przez jedną połączoną placówkę. Ubolewam, że nie jest to możliwe przy tym rządzie, żeby te dwie jednostki połączyć i tak jak powiedział Pan Marszałek Mercik, będziemy starali się żeby oferta tego muzeum, samodzielnie działającego, była na jakimś godnym poziomie, ale uważam, że na pewno to działanie jest ze szkodą dla całości możliwości, które byłyby w ramach jednej placówki. W tej chwili zagłosuję za podjęciem uchwały, chociaż wewnętrznie się z tym nie zgadzam.

- **radny Piotr Czarnynoga** – może Szanowni Radni, którzy nie uczestniczyli w pracach Komisji Kultury i jesteście może pierwszą kadencją radnymi, w poprzedniej kadencji ci, którzy interesowali się sprawami połączenia lub nie połączenia, mimo istnienia woli połączenia, tych dwóch muzeów, wiedzą, że tak naprawdę sprawa mocno się skomplikowała kiedy nie z winy radnych, a z winy, czy decyzji złej, jednoznacznej, Zarządu Województwa Śląskiego przestał funkcję dyrektora muzeum pełnić Pan dr Jodliński, który ma niekwestionowany autorytet w środowisku muzealników i później przeżywaliśmy dramatyczną sytuację kiedy Pan Dyrektor Abłamowicz wobec unii personalnej po raz pierwszy wtedy, która nastąpiła z woli Zarządu, wyraźnie sobie nie radził z kwestią połączenia tych dwóch muzeów. Dzisiaj wydaje się, że jest mało eleganckie kiedy *zwalamy* nasz problem, mówiąc kolokwialnie, na ministra – tak mówię: *zwalamy*, no bo ten brak elegancji, który tu z tej mównicy płynie trochę mnie też zobowiązuje do niekoniecznie ważenia i dobierania najbardziej eleganckich słów, bo jest duże podejrzenie, że kiedy my byśmy musieli tą decyzję ostateczną jako efekt tej uchwały, którą chcemy dzisiaj i zapewne uchylimy, podjąć, to byśmy mieli też poważne kłopoty, bo nie wiem, ale Komisja Kultury była podzielona, radni Sejmiku poprzedniej kadencji byli podzieleni, a oceniając skuteczność każdego Zarządu, to prawie dwa lata na wykonanie skuteczne uchwały Sejmiku, to jest naprawdę dostatecznie długi czas żeby sobie z zagadnieniem poradzić. Nie poradziliście sobie Państwo, no więc proszę niekoniecznie jednoznacznie obwiniać osobę, która zachowała się w moim wzglądzie w sposób dość racjonalny – ja też nie znam do końca argumentów, jakimi kierował się przedstawiciel ministra, czyli wiceminister, ale nie jest tajemnicą dla nikogo z radnych poprzedniej kadencji, członków Komisji Kultury, że wraz z powstaniem nowego rządu i powołaniem nowego ministra, pracownicy Muzeum Górnośląskiego do ministra dotarli. No to dlaczego nie dotarł skutecznie ze swoją argumentacją członek Zarządu, no to nie jest dla mnie tajemnicą, bo oprócz narzekania, które ja tu już wysłuchuję szósty rok, to skuteczności działań wszystkich członków Zarządu, którzy odpowiadali za kulturę, a było ich dosyć wielu, mógłbym wymieniać po kolei, oszczędzę wam, no to tak to wygląda że my tu narzekamy. I myślę, że to co powiedział były przewodniczący, Pan Gościński, że bardzo nam wszystkim zależy na

zdobywaniu kolejnych środków od ministra na nasze instytucje śląskie kultury, których nie udało się przez 17 lat istnienia samorządu wojewódzkiego zdobyć, że teraz to będzie na pewno skuteczne, a na pewno nam pomoże jak będziemy bardzo krytykowali obecnego ministra. Czemu się w sprawie kultury nie potrafimy zachować dokładnie tak samo jak w sprawie Instytutu Onkologii, a problem jest taki sam? Bo dla nas radnych, członków Komisji Kultury od dawna jest skandalem, że w tak niewielkim stopniu nasze instytucje są współfinansowane przez ministra kultury, tylko proszę tu jeszcze wejść i powiedzieć, że to jest oczywiście wina Pana Ministra Glińskiego – bo z toku rozumowania by wynikało, że na pewno jest to wina Pana Ministra Glińskiego. Oczywiście, mówię to z ironią, jakby ktoś tak chciał powiedzieć, albo zanotować w tym protokole sesji, że powiedziałem to pozytywnie. Mówię to z ironią, bo oczywiście, że nie jest winą, tylko jest winą nieudolności kolejnych Zarządów Województwa Śląskiego, że nic z tym nie potrafią zrobić. No i na koniec pytanie, bo nie wiem czemu, bo przecież ten temat nie był specjalnie kontrowersyjny, zapewne głosowanie będzie jednogłośnie, no ale widać chcieliśmy trochę podyskutować o tym jak lepiej prowadzić śląskie instytucje kultury, to na koniec pytanie do członka Zarządu odpowiadającego za kulturę: czy przewiduje Pan w efekcie pozytywnej uchwały, która zapewne za chwilę zapadnie, rozbitcie tej unii personalnej i czy zamierza Pan powołać osobnego dyrektora dla Muzeum Śląskiego, czy dla Muzeum Górnośląskiego?

- **radny Henryk Mercik, Członek Zarządu Województwa** – odpowiadając na pytanie Pana Radnego, myślę, że unia personalna w przypadku podjęcia tej uchwały nie ma sensu dalszego. Druga uwaga – my ze swej strony naprawdę zrobiliśmy wszystko żeby do tego połączenia doszło. Nie rozumiem takiej argumentacji, że skoro możemy, mamy realną szansę skorzystania z ministerialnych, państwowych pieniędzy, których tak nam brakuje – wszyscy się zgadzamy – mamy szansę łącząc te instytucje współfinansować jedną dużą instytucję i dosypywać tych państwowych pieniędzy do niedoinwestowanego Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu, to my cieszymy się na poziomie naszego regionu, wyrażamy radość, że za 5 lat może ten nieszczęsny, zrujnowany Bytom zacznie nam do tego dokładać. Uważam, że jest to absolutnie błędne myślenie. Nie powinniśmy się oglądać na miasta, które mają ogromne problemy, tylko starać się żeby nasze problemy z finansowaniem instytucji były rozwiązywane na poziomie ministerialnym. Tak oczywiście widać też z opisu, który Pan Minister stworzył, że to miejskie muzeum, że widocznie związkowcy, którzy nie wiedzą w jakim muzeum pracują, do Pana Ministra dotarli.

- **radny Jerzy Gorzelik** – dopełnię tą sekwencję członków Zarządu Województwa Śląskiego, którzy nadzorowali obie instytucje i promowali ideę

ich połączenia. Zwracam uwagę na jeszcze jeden aspekt, który jest dosyć istotny, no a w obecnej sytuacji wydaje się być nieaktualny. Otóż analizując sytuację obu muzeów zwrócono uwagę i to w fachowych ekspertyzach, które parę lat temu zastały zamówione, że w przypadku Muzeum Górnośląskiego mamy do czynienia z bardzo niekorzystnymi wskaźnikami – takimi podstawowymi wskaźnikami, które stosowane są w muzealnictwie – choćby liczba eksponatów do liczby etatów. Jak Państwo wiecie projekt realizowany w większej części za środki europejskie, nowe Muzeum Śląskie, zakłada wykonanie pewnych wskaźników i wśród tych wskaźników jest także wzrost zatrudnienia. W przypadku połączenia obu instytucji można by w ten sposób tą sytuację, także w Bytomiu gdyby Muzeum Górnośląskiego stało się oddziałem Muzeum Śląskiego, poprawić. Tak się niestety nie stanie, a ja wyszedłem na tą mównicę w zasadzie po to żeby wybrzmiała tu pewne konkluzje, bo myślę, że powinniśmy czasami stanąć w prawdzie i właściwie zdiagnozować sytuację z którą mamy do czynienia. Ja, Panie Radny Czarnynoga, nie będę tutaj obwiniał konkretnego ministra, ja będę obwiniał instytucję jaką jest Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, bo oto mamy do czynienia z sytuacją, w której najpierw w bałaganie giną pisma – bo tak należy zinterpretować tu słowa Pana Marszałka Karolczaka, a ja zresztą pamiętam, że takie pisma do ministerstwa były wysyłane i nie doczekały się odpowiedzi – a następnie inny minister siedząc 300 km stąd i nie znając sytuacji w żadnej z placówek, o której tutaj mówimy, podejmuje decyzję, która tak naprawdę paraliżuje działania samorządu. Być może to jest czas żeby sobie powiedzieć jasno, że w państwie tak scentralizowanym efektywne zarządzanie, także w sferze kultury, po prostu nie jest możliwe i być może czas by upomnieć się o to, by kultura zasadniczo stała się kwestią o której rozstrzygają regiony, a nie ministerstwa, które bez względu na personalną obsadę przypominają *wieżę z kości słoniowej*.

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – na liście oczekujących nie ma już nikogo do zabrania głosu, a zatem przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	36
przeciw	0
wstrzym.	2

16. Podjęcie uchwały w sprawie pozbawienia kategorii drogi wojewódzkiej odcinka drogi wojewódzkiej na terenie gminy Milówka (druk V/327):

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – czy jest potrzebne wprowadzenie ? ... Nie widzę ! Proszę o przedstawienie stanowiska Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego ... opinia pozytywna ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos ? ... Nie widzę !

Głosowanie nad uchwałą:

za	35
przeciw	0
wstrzym.	1

17. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia odpowiedzi na petycję z dnia 17 listopada 2015 roku mieszkańców Gliwic, Pyskowic i okolicznych gmin (druk V/328):

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – czy jest potrzebne wprowadzenie ? ... Nie widzę ! Proszę o przedstawienie stanowiska Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej ... opinia pozytywna ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tej kwestii ? ... Nie widzę !

Głosowanie nad uchwałą:

za	35
przeciw	0
wstrzym.	0

18. Podjęcie uchwały w sprawie wyznaczenia aglomeracji Janów (druk V/326):

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – czy jest potrzebne wprowadzenie ? ... Nie widzę ! A zatem proszę o przedstawienie stanowiska Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej ... opinia pozytywna ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tej kwestii ? ... Nie ma !

Głosowanie nad uchwałą:

za	35
przeciw	0
wstrzym.	0

19. Podjęcie uchwały w sprawie wyboru Wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa Śląskiego (druk V/269):

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o samorządzie województwa głosowanie przeprowadza się w sposób tajny. I teraz czeka nas powołanie pięcioosobowej komisji skrutacyjnej spośród radnych. Członkiem komisji nie może być osoba, której dotyczy głosowanie, a osoby wskazane do prac w komisji muszą wyrazić zgodę na udział. Moje propozycje są następujące: Pan Janusz Pasternak – PO. Czy Pan Janusz Pasternak wyraża zgodę ... tak, Pani Beata Kocik – PiS ... czy wyraża zgodę ? ...[głos z sali, poza nagraniem]... czy Pan Tomasz Bednarek wyraża zgodę ? Wyraża ! ... Pan Janusz Wita – RAŚ ... wyraża zgodę, Pan Stanisław Dzwonnik – SLD ... wyraża zgodę ... i Pani Danuta Kozusznik – PSL ... wyraża zgodę.

Głosowanie nad zatwierdzeniem składu komisji skrutacyjnej:

za	34
przeciw	0
wstrzym.	0

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – otwieram listę kandydatów na wiceprzewodniczącego Sejmiku...
- **radny Mirosław Mazur** – chciałem zgłosić na tą funkcję kandydaturę naszej koleżanki radnej, Pani Sylwii Cieślar. W obecnym składzie prezydium nie zasiada żadna kobieta – myślę, że wybór kobiety poprawi reprezentatywność tego gremium. Druga rzecz, myślę że ważna przy potencjalnej decyzji, to to, że Pani Sylwia Cieślar reprezentuje Podbeskidzie, region również nie reprezentowany w prezydium Sejmiku Województwa Śląskiego, a to by dało szansę na to by przyszłe prezydium szeroko reprezentowało województwo śląskie. Na koniec chciałbym dodać, że ta kandydatura jest naszą wspólną kandydaturą, mianowicie koalicji w składzie: PO, PSL, RAŚ i SLD. Gorąco namawiam cały skład Sejmiku do poparcia tej kandydatury.
- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – czy Pani Radna wyraża zgodę ? ... Pani Radna wyraża zgodę ! Czy są inne kandydatury ?
- **radny Jan Kawulok** – bardzo dziękuję tutaj Panu Radnemu za to podejście takie bardzo demokratyczne, że mają kobiety reprezentację, ma Podbeskidzie, które reprezentuje, natomiast jest jeszcze coś takiego w Sejmiku jak partie polityczne, ugrupowania, które startowały w wyborach. Ja celowo tutaj podkreślam ten fakt, że jest to pierwszy raz w historii tego Sejmiku, że

największy klub opozycyjny, szesnastoosobowy, nie będzie miał przedstawiciela. O tyle to jest dziwne, tak jak Państwa poinformowałem w piśmie, 9 listopada spotkali się przewodniczący klubów, gdzie zostało jednoznacznie ustalone, zaproponowane nawet poprzez kluby rządzące, że bez najmniejszego problemu będzie to przedstawiciel PiS. Jasne, że byliśmy otwarci, że jakby to miała być kobieta, to my mamy kobiet akurat 50 % w naszym klubie, więc tu nie było żadnego problemu, to było do spełnienia. Nie było takich oczekiwań, natomiast to co pisałem w piśmie, z wielkim niepokojem zauważyłem, że od jakiegoś czasu jest jakby próba walki z PiS-em. To nic kompletnie nie daje, ponieważ na dzień dzisiejszy po tym wyborze, który oczywiście się skończy pozytywnie, bo taka jest arytmetyka, w samym konwencie będzie taki układ: trzech przedstawicieli PO, dwóch z PSL, dwóch z RAŚ, jeden z lewicy, jeden z PiS-u na 16 radnych. To jest po prostu obraz przedstawicielstwa w konwencie. Teraz mówimy tu o – bo wynotowałem sobie pewne sprawy – *rozwój oparty na dialogu 3.0*, nie znam tego dokumentu, natomiast jeżeli na tym polegał będzie dialog, że kolejne osoby z naszego ugrupowania, że tak powiem, będą eliminowane, to to absolutnie do niczego dobrego nie prowadzi. Dlatego uważam, że ta decyzja, która tu zapadła – Pan wypowiedział się w imieniu czterech klubów, więc ja w pełni to akceptuję – natomiast radni, rozmawiałem indywidualnie, mieli taki przymus, większość twierdziła, że to my mamy rację, ale wiadomo że rację ma ten kto ma arytmetykę. Ale kończąc, troszkę taka dygresja, 3 i 4 marca odbyło się posiedzenie Związku Województw RP. Z każdego województwa jest 4 przedstawicieli, 64 delegatów, 5 jest z PiS-u, pozostali to PO i PSL. Były trzy wakaty do Rady Regionów Europy i Marszałek Ortyl z Podkarpacia został wybrany. Co zauważyłem ? Zdecydowana większość marszałków, przewodniczących zrozumiała, że dalsza walka z PiS-em nie ma sensu. Tak ! Po prostu podchodzili, rozmawiali: musimy się dogadać ! I dogadali się i w głosowaniu oczywiście ci marszałkowie poparli Pana Ortyla. Jaki to jest sygnał ? Jeżeli faktycznie będziemy szli ciągle drogą zakładającą, że ten rząd jest tymczasowy, że minister w sprawie kultury 20 miesięcy nic nie robił i myśmy nie zabierali głosu, ale ten nowy *to mu dokopmy*, to co powiedział Pan Czarnynoga, to jest niewłaściwa droga. Proszę Państwa ! Oczywiście głosujcie, wybierzcie dobrze – my oczywiście nie będziemy w tym brali udziału.

- **radny Tomasz Bednarek** – w kwestii formalnej, chciałem złożyć rezygnację z prac w komisji skrutacyjnej.
- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – czy są kandydatury z sali jeśli chodzi o uzupełnienie komisji skrutacyjnej ... proszę bardzo Pan Mirosław Mazur, czy Pan się zgadza ? ... Zgadza się, świetnie ! W takim razie musimy jeszcze przegłosować nowy skład komisji...

Głosowanie nad zatwierdzeniem zmienionego składu komisji skrutacyjnej (radni: Janusz Pasternak, Mirosław Mazur, Janusz Wita, Stanisław Dzwonnik, Danuta Kozusznik):

za	25
przeciw	0
wstrzym.	0

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – czy są inne kandydatury ? ... Nie ma ! ... Komisja gdyby była uprzejma udać się do pokoju 270 i ogłaszam 5 minut przerwy.

[przerwa w obradach]

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – minęło 5, a nawet 8 minut, zapraszam wszystkich do zajmowania miejsc ... proszę komisję skrutacyjną o rozdanie kart do głosowania...

[komisja skrutacyjna rozdała karty do głosowania i przeprowadziła procedurę głosowania]

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – myślę, że 10 minut wystarczy nam...

[przerwa w obradach]

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – wznawiam obrady ! proszę Panią Przewodniczącą komisji o odczytanie protokołu z wyborów.

- **radna Danuta Kozusznik** – odczytała protokół głosowania tajnego w sprawie wyboru Wiceprzewodniczącej Sejmiku Województwa Śląskiego. Głosów ważnych oddano – 25, głosów nieważnych – 1. Radna Sylwia Cieślak otrzymała następującą liczbę głosów: za – 25, przeciw – 0, wstrzymujących – 0.

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – odczytał treść uchwały w sprawie wyboru Wiceprzewodniczącej Sejmiku Województwa Śląskiego.

20. Podjęcie uchwały w sprawie oświadczenia dotyczącego poparcia Apelu Marszałków Województw Polski Zachodniej w sprawie modernizacji Odrzańskiej Drogi Wodnej (druk V/337):

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – czy jest potrzebne wprowadzenie ? ... Nie ! Proszę zatem o przedstawienie stanowiska Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego ... jednogłośnie pozytywna ! Wiem, że Pan Poseł Sitarski chciał zabrać głos

- **Pan Poseł Krzysztof Sitarski** – odnosząc się do tego punktu porządku obrad chciałbym zaznaczyć, że jest to temat kluczowy dla regionu, wymagający jednomyślności. Mówiąc krótko, drogi wodne w tej chwili są najbardziej ekonomicznymi środkami transportu wszelkich towarów, nie tylko drobnicowych, generalnie intermodalny transport jest bardzo ważny w tej chwili w Europie zachodniej. Musimy też iść w tym kierunku żeby ten transport wodny też był rozwijany, szczególnie, że z inicjatywy Prezydenta Republiki Czeskiej, w całkiem niedawnej przeszłości w siedzibie Parlamentu Europejskiego doszło do podpisania memorandum w sprawie budowy kanału Odra-Dunaj. Nie trzeba chyba przypominać, iż żegluga śródlądowa uchodzi za najbardziej rozwojową i przyszłościową formę transportu – jest tańsza i bardziej ekologiczna od lotniczego cargo, transportu kołowego, a w naszym regionie spowoduje wzrost miejsc pracy. Ekologia też na tym zyska, choćby przez podniesienie, w niektórych regionach, poziomu wód gruntowych, co spowoduje też lepszy wzrost drzewostanu np. w okolicach Kuźni Raciborskiej. Sama inwestycja planowana była niedawno na poziomie 11 mld euro – 80 % można pozyskać ze środków unijnych – mówię o kanale Odra-Dunaj. Jest to bardzo istotna rzecz, że można pozyskać w sposób nie rujnujący budżetu pieniądze unijne dla rozwoju naszego regionu. Jest to nasze *okno na świat* i jest szansa, że będzie wykorzystana taka możliwość, w związku z tym tak jak Szanowni Radni wspaniale tutaj razem jednogłośnie popierali ślaską onkologię, nie widzę przeszkód by mimo pewnych różnic w tej kwestii nie być jednogłównym.

- **radny Jerzy Gorzelik** – zgodnie z sugestią Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego chciałbym zgłosić autopoprawkę w samym tekście oświadczenia, w akapicie trzecim jest mowa o parametrach żeglowności i tutaj: *do minimum IV klasy żeglowności*. Nie powinniśmy się ograniczać, zwłaszcza, że jest jeszcze klasa Va i Vb. Z tą autopoprawką proszę o przyjęcie projektu uchwały.

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – jako, że jest to projekt uchwały klubowej, nie ma potrzeby głosowania tej autopoprawki. Lista mówców pusta...

Głosowanie nad uchwałą:

za	33
przeciw	0
wstrzym.	0

21. Sprawozdanie z realizacji programu rocznej działalności Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie za 2015 rok:

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – materiał dostaliście Państwo przed sesją. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tej kwestii ? ... Nie widzę ! Przechodzimy zatem do kolejnego punktu.

22. Raport z wykonania w 2015 roku *Programu przeciwdziałania narkomanii w województwie śląskim na lata 2011-2016:*

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – ten materiał również Państwo otrzymaliście przed sesją. Czy są do niego jakieś uwagi ? ... Nie widzę !

23. Informacja z realizacji Programu pod nazwą „Śląskie dla rodziny – Karta Dużej Rodziny” w 2015 roku:

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – kolejna informacja. Ten materiał również Państwo mają. Czy są do niego jakieś uwagi ? ... Nie ! A zatem dziękuję, rozumiem, że Wysoki Sejmik przyjął te trzy materiały do wiadomości i przechodzimy do kolejnego punktu.

24. Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie pomiędzy sesjami:

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – ten materiał również Państwo otrzymali, a zatem czy są uwagi do powyższego sprawozdania ... Pan Radny Czarnynoga...

- **radny Piotr Czarnynoga** – chciałbym zapytać, ale chciałbym też żeby publicznie coś, co może ... nie każde sprawozdanie ma 40 stron, na stronie 4 dział 801 – oświata i wychowanie, utworzenie zadania pod nazwa promocja szkolnictwa zawodowego w związku z działaniami realizowanymi przez Pełnomocnika Marszałka ds. edukacji zawodowej – kwota 200 tys. zł. Chciałem zapytać czy będzie wydana przez osobno stworzone stanowisko, bo wydaje się oczywistym, że Pełnomocnik Marszałka ds. szkolnictwa zawodowego to jest po prostu dyrektor właściwego wydziału. Jeśli tak nie jest, to chciałbym uzyskać odpowiedź jednoznaczną czy to będzie nowe stanowisko dla *spadochroniarza* kolejnego, który będzie szukał dobrego zatrudnienia za dobre pieniądze, no... 200 tys. zł. Ale co chciałem powiedzieć też a propos kolejnego pełnomocnika, bo przed chwilą był ten kolejowy, czy rowerowy, bo już się pogubiłem w tej dyskusji – jeżeli główny zysk z tego jest taki, że radnym województwa śląskiego uświadamia się, że rower jest ekologicznym i jest ważnym narzędziem stosowanym w Europie, to chciałem oświadczyć w imieniu moich wszystkich szesnastu kolegów z PiS, a myślę, że koledzy z pozostałych klubów też bywali za granicą, wszystko to wiemy. To, że potrzebujemy ścieżek rowerowych, że z Katowic nie można wyjechać, to wszystko wiemy, ale rolę sędzę – tak do dzisiaj sądziłem – nas radnych i Zarządu jest przedstawiać nam, tam za 250 tys. zł, a tu za 200 tys. zł, jaki jest rzeczowy program działania na rok, może na kolejne 5 lat, tego pełnomocnika, żeby go można było rozliczyć. No bo póki co 17 lat takiego gadania że rower jest potrzebny nie doprowadziło do utworzenia, obym się mylił, ani jednej ścieżki rowerowej, a jak zapytałem kolegi Gramatyki, bo tam mówił o tych Tychach, no potwierdził coś co wiem, że tam z tego programu tyskiego, gdzie on był wiceprezydentem, na terenach kolejowych nie powstał ani jeden metr ścieżki rowerowej i w związku z tym ... ale wracając do ... czy znów za te 200 tys. będziemy promowali że szkolnictwo zawodowe jest nam bardzo potrzebne, że z powodu szkolnictwa zawodowego to bardzo wiele młodych osób wpada w frustrację, bo szkolimy je, czy kształcimy je w nikomu niepotrzebnych w Polsce przemysłowych zawodach. My to wszystko wiemy ! Jeżeli te 200 tys. ma być wydane przez kolejnego pełnomocnika na kolejne daremne gadanie i pisanie, to ja mocno protestuję, ale mimo wszystko może się mylę, bo jeśli tym pełnomocnikiem ma być dyrektor właściwego wydziału, to może wszystko, a przynajmniej połowa z tego co powiedziałem, to niepotrzebnie !

- **Wicemarszałek Aleksandra Skowronek** – przede wszystkim bardzo bym prosiła Panie Radny żeby nie używać sformułowań typu *spadochroniarz*, bo jesteśmy, jakby na to nie patrzeć, wybrani przez mieszkańców tego województwa i pewne kanony kultury nas obowiązują. Pełnomocnikiem Pana Marszałka jest Zastępca Kuratora Oświaty. Dyrektor tutejszego wydziału

oświaty nie ma władztwa na placówkami oświatowymi, które funkcjonują na terenie naszego województwa – władztwo merytoryczne ma kurator ! W związku z tym podjęliśmy decyzję jako Zarząd, że potrzebujemy mieć jednostkę, która będzie spinała zarówno władztwo nad placówkami oświatowymi, mówimy tutaj głównie o placówkach gimnazjalnych i szkołach zawodowych, jak również i możliwość współpracy z nami i [...?], która ma środki na rozwój szkolnictwa zawodowego. 250 tys. nie będzie przeznaczone na różnego rodzaju ulotki, czy rzeczy, które gdzieś zostaną w biurku u kogoś schowane, tylko będzie to medialna kampania skierowana do rodziców żeby poszerzyć ich wiedzę, żeby zmienić mentalność młodego człowieka i mentalność tego rodzica, bo z każdy z rodziców na chwilę obecną chce mieć dziecko, które idzie do *ogólniaka*, które później kończy jakieś studia, najczęściej kończą jakieś zarządzanie, a to nie daje im gwarancji pracy na rynku. Chcemy skierować konkretnie młodego człowieka do przedsiębiorcy. Środki unijne, które w tej chwili jesteśmy na etapie przygotowywania do swojego projektu systemowego – w cudzysłowie oczywiście, bo tych projektów systemowych już w tej chwili nie ma – będą nakierowane na *szkolnictwo zawodowe zamawiane* i do tego jest nam potrzebny ktoś, kto potrafi wpłynąć na dyrektorów placówek, ci dyrektorzy podejmują decyzje o podpisaniu porozumienia z pracodawcą i myślę, że jest to dobry kierunek i te 200 tys. nie zostanie zmarnowane. I nie jest to żaden *spadochroniarz*, tylko jest to osoba, która jest nadal zatrudniona w Urzędzie Wojewódzkim.

- **radny Jerzy Gorzelik** – ja bardzo krótko chciałem się odnieść do tego co powiedział Pan Radny Czarnynoga. Uważam – i sędzę, że nie jestem w tym poglądzie odosobniony – że bardzo nieeleganckie jest sugerowanie, iż człowiek zatrudniony na stanowisku Pełnomocnika Marszałka ds. polityki rowerowej bierze swoje pieniądze za nic. Był tu dzisiaj w konkretnym celu, prezentował uzasadnienie konkretnych wydatków, ale to nie oznacza, że jego aktywność się wyczerpuje w tych kilku słowach, które miał okazję nam przekazać. Mam taką propozycję, by najpierw np. zaprosić Pana Pełnomocnika na jedną z komisji, może Komisję Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego, i porozmawiać o zakresie jego kompetencji, jego dotychczasowych osiągnięciach, jak i planach na przyszłość, a dopiero wtedy wygłaszać poglądy, które w moim przekonaniu są krzywdzące – nazwę to delikatnie.
- **radny Piotr Czarnynoga** – może faktycznie powinienem przeprosić i bym przeprosił, gdyby nie to, że myśmy pytali na Komisji Budżetu i myśmy oczekiwali odpowiedzi na co te 250 tys. zł będzie wydane. Nie uzyskaliśmy odpowiedzi do teraz ! Bo jeszcze raz powtórzę, ten wykład, że tam gdzieś w Oslo, może pomyliłem, że tam gdzieś w Europie – ten wykład to są takie informacje ogólnie dostępne, które posiadamy i nie uzyskaliśmy, kolega

Przedpełski mówił o tym wyraźnie, że prosiliśmy na Komisji Budżetu, zresztą Zarząd się zobowiązał, że informacje nie o charakterze ogólnym, tylko o charakterze szczegółowym na co te 250 tys. będzie wydane, że otrzymamy. No przykro mi, nie mogę przeprosić, bo tu jest ten żal i te pretensje. Ja nie neguję celowości, w powiecie bieruńsko-lędzińskim bez pełnomocnika powstało bardzo wiele ścieżek rowerowych, proszę przyjechać, można pojeździć, jest tylko kłopot żeby stąd wyjechać i do tego powiatu dojechać. Tam nie ma pełnomocnika, tam się o tym nie gadało, to jest takie po śląsku – nie trzeba się promować, nie trzeba gadać, trzeba robić ! A to widać po efektach !

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – pozwolę sobie również zabrać głos w tej dyskusji, chociaż nie zwykłem tego robić. Chcę Panu powiedzieć, Panie Radny, że ja niedawno w swoim mieście, w którym pracuję, wystąpiłem do kolei o przejęcie szlaku nieczynnego i bez takich działań koordynujących na szczeblu regionu, to byłby tylko jeszcze jeden z odcinków *znikąd donikąd*, a tak, jeżeli jest koordynacja tych działań, możemy wprowadzić na Śląsku prawdziwą sieć. Nie krytykujemy dla krytyki – ale to jest moja prywatna uwaga, czasami muszę sobie na taką pozwolić.
- **radny Jan Kawulok** – po raz trzeci dzisiaj, ale w różnych punktach wracam do tematu szpitala w Rabce. Ja mam pytania tutaj do Pani Marszałek, ponieważ faktycznie jak radni mają głosować zwiększenie kapitału zakładowego, bo jest to jedyna możliwość pokrycia zobowiązań, to chyba nie po to była powołana spółka ? I mam pytanie: kto jest w radzie nadzorczej tej spółki, ile to jest osób, jakie oni działania podejmują żeby ten problem był rozwiązywany inną metodą niż zwiększenie kapitału zakładowego co jakiś czas ? No bo pamiętamy dokładnie dwa lata temu tą dyskusję, że właśnie po to spółka, to przekształcenie, żeby rada nadzorcza, tudzież zarząd, spowodował zwiększenie efektywności zarządzania tym podmiotem. To zostało przegłosowane, na dzień dzisiejszy jak gdyby my kompletnie nie wiemy ani kto zarządza tym, jaka była opinia rady nadzorczej, jakie są kompetencje, kto to jest jeśli chodzi o radę nadzorczą, czy to są osoby spoza Sejmiku, z Sejmiku, czy z Urzędu Marszałkowskiego, no i jakie są koszty tego działania, ponieważ nie możemy tak działać, że co jakiś czas jesteśmy zmuszani do tego żeby zwiększać środki finansowe na jednostkę, która leży poza województwem śląskim.
- **Wicemarszałek Aleksandra Skowronek** – nie mnie oceniać czy był sens przekształcać *Rabkę* w spółkę, ponieważ ja tego nie zrobiłam. Mogę jedynie na chwilę obecną gasić pożary. W sytuacji kiedy dowiedzieliśmy się że spółka nie przynosi, nie powiem zysku, ale nie przynosi wymaganych przez Zarząd efektów swojego działania, podjęto decyzję, że prezes spółki nie otrzymał

absolutorium, w związku z tym jest teraz pełniąc obowiązki prezesa zastępczyni, Pani Dyrektor Bajda. Jak sam Pan powiedział, to jest spółka, która jest poza terenem województwa śląskiego, w związku z tym te działania, które podjęliśmy zmierzają ku temu, nie powiem żeby się tej spółki pozbyć, bo to by było brzydkie słowo z naszej strony, ale dać im możliwość innego funkcjonowania, większych możliwości. Na chwilę obecną rodzice na terenie województwa śląskiego, małopolskiego nie chcą wysyłać dzieci do sanatoriów – to są zupełnie inne czasy. Te dzieci pojawiają się w sanatorium w okresie wakacyjnym, kiedy rodzice też chcą wyjechać na wakacje i łączą te dwie możliwości wypoczynku, natomiast w ciągu roku szkolnego dzieci do Rabki nie przyjeżdżają. Jedyne taki sensowny dochód to są środki, które są pozyskiwane z turnusów dla osób dorosłych. Żeby spółka Rabka mogła dobrze funkcjonować, utrzymać się na rynku i przynosić zysk potrzebne jest jej bardzo duże dokapitalizowanie. Myśmy to zrobili w zeszłym roku kwotę półtora mln zł po to żeby wyremontować oddział – ci z Państwa Radnych, którzy byli w Rabce i widzieli, to są bardzo wczesne komunistyczne warunki w tej chwili te warunki będą się zmieniać, ale to nie daje nam żadnej gwarancji że sytuacja finansowa się zmieni, ponieważ kontrakt się zwiększy. Kontrakt się nie zwiększy, więc tu jest potrzebny prywatny inwestor, który wprowadzi spółkę na zupełnie inne kanony rynku, dokapitalizuje tą spółkę, no a te 800 tys., no to trudno by było gdybyśmy tych 800 tys. nie przyznali Panie Radny, bo spółka jest podmiotem, który łatwo upada – wystarczy jeden wierzyciel, który zgłosi wierzytelność do sądu rejestrowego, a tutaj mieliśmy taką sytuację, że już nie było z czego zapłacić rachunków. Ja się w tej chwili tłumaczę, ale też i tłumaczę Państwu kierunki, które przyjął Zarząd. O tych kierunkach niejednokrotnie rozmawialiśmy i to akurat sam Pan przyzna, że to nie jest strategiczny szpital i coś z tym uzdrowiskiem trzeba zrobić.

- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – nie widzę więcej zgłoszeń, w takim razie przechodzimy do kolejnego punktu...

25. Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych:

- **radny Jarosław Makowski** – w zasadzie chciałem w trzech sprawach. Nie wiedziałem, że w Sejmiku śląskim rower ma tylu sojuszników i mam nadzieję, że to co się stało akurat za tej kadencji, że został powołany pełnomocnik, że zaczęły się odbywać prace, które mam nadzieję, doprowadzą do tego, że powstaną owe ścieżki rowerowe i że nie będziemy musieli jeździć do Kopenhagi i do innych miast europejskich żeby widzieć jak się robi ścieżki rowerowe, które podnoszą komfort życia, to to napawa mnie optymizmem. Tak jak mówiłem, nie sądziłem, że rower wzbudzi taką dyskusję i tyle emocji, a nie ma nic lepszego dla polityki rowerowej kiedy ludzie chcą ze sobą

dyskutować. Druga kwestia – w zasadzie chcę tylko przytoczyć fakty bez żadnego komentarza i odwołać się do regionu podkarpackiego i tamtejszego sejmiku. Tam prezydium sejmiku tworzą cztery osoby: przewodniczący z PiS, bo PiS ma tam większość i to jest naturalne – Jerzy Cypriś. Pierwszy wiceprzewodniczący jest także z PiS – Pani Dorota Chylik. Drugi wiceprzewodniczący sejmiku, a PiS nie wygrał tam absolutną większością, jest jeszcze PSL i PO, też jest z PiS-u. I trzeci wiceprzewodniczący jest niezrzeszony. Nie ma tam klubów opozycyjnych. To tyle ! I ostatnią rzecz, którą chciałem się z Państwem podzielić, to jest to, że jesteśmy w okresie przedświątecznym, więc w imieniu klubu PO chciałbym życzyć Panu Przewodniczącemu i Zarządowi i przede wszystkim droгим koleżankom i kolegom wszystkiego dobrego w czasie tych świąt. Mam nadzieję, że będą rodzinne i że nie będzie przy tych rodzinnych stołach polityki.

- **radny Janusz Wita** – złożył interpelację w sprawie przebudowy układu komunikacyjnego DK 81 z prośbą o interwencję w Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, aby uwzględnić postulaty mieszkańców sołectwa Zbytków w gminie Strumięń [na piśmie INT.5.0003.0168/16 http://sejmik.slaskie.pl/section_bip/interpelacje]. Ponadto zaprosił członków Komisji Rolnictwa oraz zainteresowanych na konferencję w sprawie sytuacji na polskim rynku wieprzowiny w dniu 24 marca br.
- **radny Zbigniew Przedpelski** – ja chciałem wrócić, ale przepraszam bardzo nie będę już wracał do rowerów, bo mnóstwo zostało powiedziane, powiem tylko w tym temacie, że nie trzeba jechać do Kopenhagi, znam gminę Wągrowiec w Polsce, gdzie bez pełnomocnika budują drogę rowerową. Natomiast jeśli można chciałem wrócić Panie Marszałku do sprawy Muzeum Górnośląskiego i polityki Zarządu wobec tego muzeum. No niestety nie z prasy polskiej, ale *Wochenblatt*, gazeta Niemców w Polsce donosi, wypowiedziały się tam osoby odpowiedzialne, że Muzeum Górnośląskie wymaga restrukturyzacji i chciałem się zapytać na czym ma polegać ta restrukturyzacja, czy głównie chodzi o restrukturyzację personalną tak zwaną i czy jako obsada stanowiska nowego dyrektora muzeum jest brany po uwagę Leszek Jodliński, o którym polskie gazety piszą: *kontrowersyjny dyrektor muzeum*. I druga sprawa – podobno to muzeum ma się w najbliższym czasie ... zmienić się klimat polityczny, to muzeum w najbliższym czasie ma stanowić wystawę stałą poświęconą wypędzeniom. Wystawa zostanie zorganizowana we współpracy z mniejszością niemiecką. Chciałem się zapytać, może trochę szczegółów odnośnie tej współpracy, bo trzeba przypomnieć, że Niemcy w całej historii byli nie tylko narodem wypędzanym, byli także stroną wypędzającą i sposób, jeżeli to miałoby jednostronnie jakoś przez mniejszość być przygotowywane, to budzi sposób przedstawienia tego jak największe obawy. I podobnie również chciałbym uzyskać potwierdzenie,

względnie zaprzeczenie faktu, o którym mówi się już szeroko w pewnych kręgach w moim mieście, że podobno głównym gościem honorowym na otwarciu tej stałej wystawy ma być Pani Erika Steinbach. Chciałbym dowiedzieć się czegoś w tej sprawie Panie Marszałku.

- **radna Krystyna Jasińska** – ja w kilku słowach chciałabym się dołączyć do wszystkich tych głosów, które zostały skierowane pod adresem konieczności budowania nowych ścieżek rowerowych, zagospodarowywania terenów, podejmowania ciekawych inicjatyw, których celem będą nowe kilometry tras dla rowerzystów – ale chciałbym dołączyć tu swoją uwagę na temat dróg wojewódzkich, które są projektowane. To świetnie, że powstaną nowe ścieżki na terenach rewitalizowanych po trasach kolejowych, ale pomyślmy również o tym żeby projektując nowe drogi wojewódzkie projektować je kompleksowo. Bardzo często jest tak, że są to drogi łączące małe miejscowości, dla których jedynym środkiem komunikacji jest rower. Rower jest przyjemnością, ale w tych konkretnych miejscach to jest jedyny środek komunikacji i jeśli myślimy o tym, że jazda na rowerze jest przyjemna, to pomyślmy o tym również żeby była bezpieczna, żeby drogi wojewódzkie projektowane były od razu kompleksowo – chodnik, ciąg pieszo-rowerowy, cała droga zrobiona od początku do końca.

- **radny Jan Kawulok** – Państwo Radni, ale przede wszystkim droga Sylwio, w imieniu naszego klubu wielu sukcesów na tym stanowisku, dobrej współpracy, wszystkiego dobrego. Teraz chciałbym się zwrócić do Pana Przewodniczącego Jarosława, takie piękne imię ... Panie Przewodniczący ! Ja znam ten przypadek podkarpacki, tak samo jak znam opolski – myślałem, że będziemy gdzieś pośrodku, bo właśnie ani ta skrajność podkarpacka, ani ta opolska mi nie odpowiada i dlatego takie było moje stanowisko i oczywiście w trakcie tego głosowania waszego, naszego nie-udziału, rozmawiałem z senatorem Gawędą. W Senacie wybierali wiceprzewodniczącego, z PO został Pan Borusewicz, który nie jest lubiany w PiS, ale padło stwierdzenie: ponieważ to klub PO ma prawo zgłosić swojego kandydata – przecież w głosowaniu by przepadł, tam jest ile senatorów ? Niewiele ! Dlatego oczywiście jak wybieramy takie przykłady, to zawsze musimy brać w pewnym kontekście i tak jak powiedziałem: w pełni się zgadzam odnośnie tej sytuacji w podkarpackim, znam sytuacje inne. Jeżeliby się nam udało w przyszłości być bardziej w środku, to na pewno będzie lepiej dla wszystkich. Jeśli chodzi o ścieżki rowerowe, tutaj zawsze mam takie pytanie: jak ocenić po roku taką osobę, jej przydatność ? Więc ja proponuję tak żeby na następnej sesji każdy radny zadeklarował czy jeździ na rowerze, czy nie jeździ i po roku np. stwierdzimy, że pełnomocnik był potrzebny lub nie był potrzebny, bo jeżeli np. to wzrośnie, to jego stanowisko się przydało, jeżeli spadnie, no to trzeba pieniądze zabrać. No i oczywiście kolejni pełnomocnicy na pewno mi bliżsi,

jak wędkarze od turystyki(?), no bo tych dziedzin ... No i Szanowni Państwo ! Mamy początek *Wielkiego Tygodnia*, więc z okazji Świąt Wielkiej Nocy dużo błogosławieństwa bożego, spokoju, głębokiego przeżycia triduum paschalnego – prawie dla wszystkich z nas, czy dla większości z nas są to bardzo głębokie święta, więc jeszcze raz wszystkiego najlepszego !

- **radny Jarosław Makowski** – nie wiem czy to jest kwestia zmęczenia, czy kwestia tego, że jednak wchodzimy już w okres *Wielkiego Tygodnia* i zbliżającej się Paschy, ale absolutnie zgadzam się z moim przedmówcą w obu kwestiach, zarówno co do rozstrzygnięcia kwestii personalnych w ramach parytetów partyjnych, ale także i płciowych, a mówię to jako *męski feminista* – więc ... ona jest tam od Pana z Podbeskidzia, więc prawie jest jak wasza, więc mam nadzieję, że sprostą waszym oczekiwaniom. Co do rowerów, bo rozumiem, że główny problem polega na tym czy jest zasadne żeby był pełnomocnik, czy też nie. Otóż w każdym mieście jest tzw. *oficer rowerowy*, który dba o tą politykę rowerową, dba o koordynację polityki rowerowej. Umówmy się więc tak – tutaj rozmawiałem w kularach z Panem Radnym Czarnynogą – że *po owocach go poznamy*, czyli po owocach pracy pełnomocnika będziemy oceniać i dajmy mu kilka miesięcy na wykazanie się. Jeżeli zrobi dobrze swoją pracę i będziemy z niej zadowoleni, wtedy cała ta dyskusja czy jest sens powoływania, czy nie, nie będzie miała miejsca. Jeżeli nie, to będziemy korygować rzeczywistość.
- **radny Józef Kubica** – w sprawie tych nieszczęsnych rowerów, albo i *szczęsnych*, chciałem takim uzupełnieniem tu powiedzieć – reprezentuję tutaj leśników, to jest mój zawód, i zapraszam wszystkich, również tego Pana Pełnomocnika od rowerów, żeby troszeczkę dojechał do lasu i każdy las, każde nadleśnictwo, które w granicach administracyjnych jest, albo w mieście, albo na terenach zbliżonych do miasta – lasy udostępniają ścieżki, tylko trzeba o tym, Panie Radny, wiedzieć. Tak, że w Amsterdamie, w Rotterdamie budują te ścieżki z tej prostej przyczyny, że tam nie ma lasów.
- **radny Grzegorz Wolnik, Przewodniczący Sejmiku** – lista mówców pusta, a zatem serdecznie wszystkim Państwu Radnym dziękuję za to, że przebrnęliśmy, bez większych strat w ludziach i w sprzęcie, przez tę trudną sesję. Chciałem wszystkim Państwu życzyć niezmiernie sympatycznie przeżytych Świąt Wielkiej Nocy. Takie wyciszenie, wyhamowanie, trochę refleksji przyda nam się wszystkim. A schodząc na ziemię, to przypominam, że oświadczenia majątkowe należy złożyć do 30 kwietnia, według stanu na 31 grudnia ... Dziękuję i zamykam XX sesję Sejmiku...

26. Zamknięcie sesji – [godz. 15⁴⁵].